

OPINNÄYTETYÖ

Kohti näkyvämpää ja motivoivampaa toimintaa Toimenpide-ehdotuksia TehoMoti-valmennukselle

Opinnäytetyö

Laura Lundqvist

Yhteisöpedagogi

(210 op)

(2/2022)

TIIVISTELMÄ

Humanistinen ammattikorkeakoulu
Yhteisöpedagogi (AMK)

Tekijä: Laura Lundqvist
Opinnäytetyön nimi: Kohti näkyvämpää ja motivoivampaa toimintaa
Toimenpide-ehdotuksia TehoMoti-valmennukselle
Sivumäärä: 42 ja 3 liitesivua
Työn ohjaaja: Sari Höylä
Työn tilaaja: Hyria koulutus Oy

Opinnäytetyöni tilaajana toimi Hyria koulutus, TehoMoti-valmennus. Kehittämistyöni tavoitteena oli tarkastella ja kehittää TehoMoti-valmennusta nuorten motivaation, kouluhyvinvoinnin, sosiaalisen median kehittämisen ja toiminnan markkinoimisen osalta. Kehittämistyötä ohjasi keskeiset käsitteet motivaatio, koulumotivaatio, kouluhyvinvointi ja sosiaalinen media nuorisotyössä.

TehoMoti-valmennus rahoitetaan osana opetus- ja kulttuuriministeriön ammatilliselle koulutukselle suunnattua kolmevuotista Oikeus Osata- kehittämisohjelmaa. Tämän kehittämisohjelman avulla Hyria koulutus on aloittanut TehoMoti-valmennuksen vuonna 2020. Tällä hetkellä nuorten vapaaehtoinen ohjautuvuus valmennukseen on vähäistä, joten opinnäytetyön kehittämistyö kohdistui kehittämään työvälineitä nuorten ohjautumiselle valmennukseen ja valmennuksessa jo olevien nuorten hyvinvointiin ja motivaatioon.

Opinnäytetyössä käytettiin kehittämistyömenetelminä puolistrukturoitua haastattelua jossa haastateltiin TehoMotin henkilöstöä, sähköistä kyselyä opiskelijoille ja opiskelijoiden osallistamista yhteisöllisellä ideointimenetelmällä eli Learning cafe menetelmällä. Kehittämistyön menetelmät toteuttiin loppuvuodesta 2021.

Kehittämistyön tulosten pohjalta TehoMoti-valmennukselle tehtiin toimenpide-ehdotuksia markkinointiesitteestä, Instagram tilistä ja opiskelijoiden kouluhyvinvoinnista ja motivaatiosta. Toimenpide-ehdotukset esiteltiin osana opinnäytetyön kirjallista osuutta.

Asiasanat: Nuorisotyö, motivaatio, hyvinvointi, sosiaalinen media

ABSTRACT

Humak University of Applied Sciences
Community Educator, Bachelor's Degree

Author: Laura Lundqvist
Title: Towards more visible and motivating action
Proposal suggestions for TehoMoti Coaching
Number of Pages: 42 and 3 attachment pages
Supervisor: Sari Höylä
Commissioned by: Hyria koulutus Oy

My thesis was commissioned by Hyria Koulutus Oy, TehoMoti Coaching. The purpose of this thesis was to examine and develop TehoMoti Coaching in terms of young people's motivation, well-being, social media and marketing. The development work was guided by the key concepts of motivation, school motivation, school well-being and social media in youth work.

TehoMoti Coaching is funded as part of the Ministry of Education and Culture's three-year Oikeus Osata Development Program. Thanks to this development program, Hyria Koulutus launched TehoMoti Coaching in 2020. At the moment, young people's voluntary orientation to coaching is weak, so the thesis development work focuses on developing tools for guiding young people in coaching and promoting the well-being and motivation of young people who are already in coaching.

The development work was carried out through a semi-structured interview, a questionnaire survey and a Learning cafe method. The development work was completed in the autumn of 2021. Recommendations for coaching are made based on the results of the development work. Proposal suggestions were introduced as part of the thesis.

Keywords: Youth work, motivation, well-being, social media

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	6
2	HYRIA KOULUTUS OY JA TYÖN LÄHTÖKOHDAT.....	8
	2.1 TehoMoti valmennus	9
	2.2 Tarve	10
	2.3 Tavoitteet	10
3	KESKEISET KÄSITTEET	12
	3.1 Motivaatio käsitteenä.....	12
	3.2 Koulumotivaatio	13
	3.3 Keskeiset oppimismotivaatioteoriat.....	14
	3.4 Kouluhyvinvointi	15
	3.5 Oppivelvollisuuslaki	16
	3.6 Sosiaalinen media käsitteenä	16
	3.7 Sosiaalinen media nuorisotyössä	17
4	KEHITTÄMISTYÖNMENETELMÄT JA TOTEUTUS	21
	4.1 Puolistrukturoitu haastattelu	21
	4.2 Sähköinen kysely	23
	4.3 Yhteisölliset ideointimenetelmät Learning cafe	23
5	HAASTATTELUN JA KYSELYN TULOKSET JA ANALYSOINTI	26
	5.1 TehoMotiin ohjaututaan ulkoisesta motivaatiosta ja liian myöhäisessä vaiheessa...26	
	5.2 Tehomotin toimintaa ei markkinoida tarpeeksi	27
	5.3 Toiminnalle löydettävä ajankohtaiset tiedotuskanavat	28
	5.4 Nuorten motivaatio lisääntyy mielekkäällä toiminnalla	28
6	LEARNING CAFE ANALYSOINTI JA TULOKSET	30

6.1 Toimiva markkinointiesite on ytimekäs ja selkeä.....	30
6.2 Sosiaalinen media tiedotuskanavana.....	30
6.3 Motivaatio ja hyvinvointi opintojen edistäjänä	31
6.4 Learning cafen arviointi.....	32
6.5 Konkreettiset kehittämistyön tuotokset	33
7 JOHTOPÄÄTÖKSET JA PALAUTE	38
LÄHTEET	40
LIITTEET	43

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni tilaajatahona toimi Hyria koulutus Oy, TehoMoti-valmennus. Työ toteutettiin TehoMoti-valmennuksen kehittämiseksi ja sen tavoitteena oli luoda uusia konkreettisia menetelmiä valmennuksen käyttöön. Lopullinen kehittämistyön tulos on kolme konkreettista toimenpide-ehdotusta TehoMoti-valmennuksen käyttöön. Ehdotusten tavoitteena on nuorten ohjautuvuus valmennuksen piiriin etenkin vapaaehtoisesti, tämän lisäksi opinnäytetyössä kehitettiin keinoja nykyisten opiskelijoiden hyvinvointiin ja motivaatioon.

TehoMotin toiminta on alkanut vuonna 2020 Hyria koulutuksessa. Valmennus on suunnattu niille opiskelijoille, jotka ovat vaarassa keskeyttää opintonsa erinäisistä syistä. TehoMoti-valmennus on ainutlaatuinen ja uusi konsepti toisen asteen ammatillisille opiskelijoille, sen avulla pyritään saada opiskelija kiinnittymään opintoihinsa takaisin. Vallitseva koronaviruspandemia on vaikuttanut valmennuksen kehittämiseen ja toimintaa onkin toteutettu niin etänä, hybridinä kuin lähiopintoina. Valmennuksen uutuus, ainutlaatuisuus ja vallitseva pandemia on vaikuttamassa siihen, että toiminta kehittyy jatkuvasti ja kehitettävää on edelleen paljon.

Opetus- ja kulttuuriministeriön tukemana tehty selvitys (2021) kertoo, että pandemiatilanne on vaikuttanut runsaasti opiskelijoiden opiskelusuunnitelmiin. 69 % ammatillisen koulutuksen järjestäjistä kertoi, että poikkeusaika on vaikuttanut osan opiskelijoista opintoaikatauluihin. Viivästysten arvioidaan vaikuttavan 20 % opiskelijoista. (Opetus ja kulttuuriministeriö 2021.) Ammatilliset oppilaitokset ovat uudenaikaisessa tilanteessa pandemian aiheuttamien lieveilmiöiden vuoksi ja näin voidaankin todentaa, että TehoMotin kaltaista toimintaa todella tarvitaan ja sen kehittämiseksi on täydet edellytykset.

Opinnäytetyön kehittämistyön tietoperustana toimii keskeiset käsitteet motivaatio, kouluhyvinvointi ja sosiaalisen median hyödyntämien nuorisotyössä. Käsitteet toimivat kehittämistyön punaisena lankana ja teoreettisena viitekehyksenä. Aineistonkeruumenetelminä opinnäytetyössä käytetään puolistrukturoitua haastattelua, sähköistä kyselyä ja Learning cafe menetelmää. Menetelmät etenevät alkukartoituksesta (haastattelut ja kysely) yhteiskehittämiseen (Learning cafe). Kehittämistyön tulokseen on tarkoitus saada niin tilaajatahon henkilöstön kuin opiskelijoiden näkemys kuuluviin.

Opinnäytetyössä esittelen tilaajantahon organisaation eli Hyria koulutus Oy:n ja TehoMoti-valmennuksen. Perustelen työn merkityksen tilaajataholle ja sen tavoitteet viitaten alkukartoitukseksi tehtyihin haastatteluihin ja teoriapohjaan. Teoriaosuus koostuu keskeisistä käsitteistä jo

yllä mainituista motivaatiosta, etenkin koulumotivaatio, kouluhyvinvointi ja sosiaalinen media nuorisotyössä. Esittelen käyttämäni tutkimusmenetelmät ja perustelen niiden käyttöä juuri tässä kehittämistyössä. Analysoin tutkimustyön aineistot omassa luvussaan ja näiden pohjalta syntyy varsinainen kehittämistyön tuotos. Tuotos itsessään on esitelty osana opinnäytetyön kirjallista osuutta. Opinnäytetyön tuotoksena syntyi toimenpide-ehdotuksia TehoMoti-valmennuksen käyttöön.

2 HYRIA KOULUTUS OY JA TYÖN LÄHTÖKOHDAT

Opinnäytetyöni tilaaja on Hyria koulutus Oy. Hyria koulutuksen organisaatio muodostuu koulutus- ja valmennuspalveluista, konserni- ja liiketoimintapalveluista ja johdon palveluista. Hyria koulutus Oy kuuluu Hyria konsortioon mihin tämän lisäksi kuuluvat Hyria säätiö sr, Hyria Business Institute Oy ja Hyria palvelut Oy. (Hyria 2021a.) Hyria tarjoaa ammatillista koulutusta, valmennusta ja kuntoutuspalveluita nuorille sekä aikuisille ja tavoitteena on asiakkaiden työllistyminen. Keskeisimmät toiminta-alueet ovat Kanta- ja- Päijät-Häme sekä Uusimaa. (Hyria 2021a.) Hyria tarjoaa mielekkäitä, haastavia ja joustavia opintoja. (Hyria 2021b.)

Hyrialla työskentelee yhteensä 494 henkilöä joista 70 henkilöä, ovat säätiön palveluksessa. Opiskelijoita Hyria koulutuksessa on vuosittain noin 10 000, jotka koostuvat yhteishaun ja jatkuvan haun kautta tulleista opiskelijoista. (Hyria 2021b.) Vuosina 2019–2020 Hyriassa oli noin 5200 tutkintotavoitteista opiskelijaa. Tästä 75 % suoritti perustutkintoa ja loput ammattitutkintoa tai erikoisammattitutkintoa. Iältään 18–28-vuotiaita oli 42 % ja yli 29-vuotiaita oli 41 % loput 17 % oli alaikäisiä. (Leinonen 2021, 7.)

Leinosen (2021) mukaan Hyriassa voit opiskella ammatillisen perustutkinnon seitsemällä eri alalla:

- Kauppa, hallinto ja oikeustieteet
- Maa- ja metsätalousalat
- Humanistiset ja taidealat
- Palvelualat
- Tekniikan alat
- Terveys- ja hyvinvointialat
- Tietokäsittely ja tietoliikenneala

Ammatillisen peruskoulutuksen lisäksi Hyria tarjoaa yrityksille ja yhteisöille räätälöityjä koulutuksia ja ammatilliseen koulutukseen valmentavaa VALMA-koulutusta. (Leinonen 2021, 7.)

Hyria säätiön organisaation muodostaa kuntoutus- ja valmennuspalvelut, nuortenpalvelut, kasvupalvelut ja konserni- ja konsortiopalvelut. Näitä ovat esimerkiksi Valma koulutus, erilaiset nuorten työpajat, etsivänuorisotyö ja Ohjaamo toiminta. Säätiön toiminta-alueina ovat Hyvinvää, Riihimäki, Hausjärvi, Loppi, Järvenpää, Tuusula, Kerava, Nurmijärvi ja Pk-seutu. (Hyria2021b.)

2.1 TehoMoti valmennus

Opinnäytetyön tilaaja on Hyria koulutus, TehoMoti-valmennus.

TehoMoti-valmennus on tarkoitettu opiskelijoille, jotka ovat vaarassa keskeyttää opintonsa. Syitä lopettamisuhalle on monia, esimerkiksi väärän alan valinta, motivaatio ongelmat tai erilaiset elämänhallinnan puutteet. Näiden lisäksi TehoMoti-valmennuksessa voidaan auttaa opiskelijoita, jotka tarvitsevat tukea palatakseen lyhytaikaiselta opintojen keskeytykseltä. Opiskelijat ohjautuvat tällä hetkellä valmennukseen esimerkiksi opinto-ohjaajan tai vastuukouluttajan kautta. TehoMoti-valmennus rahoitetaan opetus- ja kulttuuriministeriön ammatilliselle koulutukselle suunnatun kolmevuotisen Oikeus osata -kehittämishojelman avulla. Valmennuksen kesto on 2–3 kuukautta ja tänä aikana opiskelija osallistuu päivittäin valmennukseen, ellei toisin sovita. Opiskelija on koko valmennuksen ajan kirjoilla omalla koulutusosastollaan. (Leinonen 2021, 9–10.)

Työntekijöitä valmennuksessa on tällä hetkellä kaksi. Koulutustaustoiltaan he ovat äidinkielen opettaja ja yhteisöpedagogi sekä sosiaali- ja terveystieteiden opettaja, joka pätevytyy opinto-ohjaajaksi. TehoMoti-valmennus kuuluu nuorten palveluihin ja se on osana Hyria koulutus- ja valmennuspalveluita. Osana nuortenpalveluita TehoMoti-valmennus liittyy Hyria säätiön palveluihin ja Valma-koulutukseen. Käytännössä TehoMoti-valmennus voi olla vaihtoehto esimerkiksi Valma-koulutukselle nuoren niin halutessaan. Valma-koulutus on yhden lukuvuoden mittainen, kun taas TehoMoti-valmennus on lyhytaikaisempi vaihtoehto. TehoMoti tekee myös yhteistyötä Hyria säätiön työpajojen kanssa. Jos valmennuksella ei ole tarjota sopivaa ryhmämuotoista toimintaa voidaan nuori ohjata säätiön työpajoille. (Leinonen 2021, 10–11.)

TehoMoti-valmennus sisältää yksilö- ja ryhmävalmennusta. Sillä pyritään kiinnittämään opiskelija takaisin opintoihinsa ja vastaamaan opiskelijan yksilölliseen tarpeeseen. Tärkeää on tunnistaa opiskelijan tuen tarve ja erilaiset haasteet. Opiskeluvalmiuksia tukevien opintojen suorittaminen kytkeytyy valmennukseen. TehoMotin kaltaista tukea ei ole ollut aiemmin tarjolla eikä sille ole olemassa mitään valmista mallia, vaan sitä on kehitetty käytännössä työtä tekeväällä. (Leinonen 2021, 11.)

Koronapandemian takia TehoMotin toiminta on toiminut vasta syksyn 2021 kokonaan lähikontaktissa. Kevään 2021 TehoMoti-valmennus toimi etänä ja tämän jälkeen hybridiopetuksessa. (Leinonen 2021, 56.) Henkilökunnan aika ja resurssit ovat olleet toiminnan aloittamisessa ja

kehittämässä. Toiminnan mainostaminen, markkinointi ja tiedottaminen on jäänyt vähäiselle, eikä kanavia tällaiselle ole.

2.2 Tarve

TehoMoti-valmennuksen tavoitteena on vastata opiskelijoiden yksilöllisiin tarpeisiin ja saada heidät kiinnittymään takaisin omiin opintoihinsa (Leinonen 2021, 11). Koska nuorten vapaaehtoinen ohjautuminen valmennukseen on tällä hetkellä vähäistä, nousi kehittämistarpeeksi pohtia uusia keinoja tähän. Valmennukseen tulleet oppilaat ovat ohjautuneet sinne tällä hetkellä ulkoisesta motivaatiosta eli heidät on ns. ”käsketty” toimintaan eivätkä he ole näin ollen toiminnassa mukana omasta sisäisestä motivaatiostaan. Ulkoisessa motivaatiossa syy on irrallinen tekemisestä, siinä ei olla kiinnostuneita itse tekemisestä vaan jostakin ”palkinnosta” tai ”rangaistuksesta” (Martela, Jarenko & Järvillehto 2015, 25). TehoMotin kohdalla se on esimerkiksi koulupaikan menetys.

TehoMotin toiminnalle olisi kehitettävä hyviä sisäisen motivaation lähteitä, jotta nuorten kiinnostus valmennusta kohtaan olisi sisäistä ja näin myös motivaatio pysyisi yllä. Sisäisessä motivaatiossa ihminen tekee asioita itselleen tyydyttääkseen omia tarpeitaan (Järvillehto 2014, 25). Valmennuksen pitäisi pyrkiä tuottamaan sellaista toimintaa, jonka tarve lähtee opiskelijasta itsestään. Nykytilanteessa uudet valmennuksesta mahdollisesti hyötyvät opiskelijat eivät kuitenkaan löydä tarvittavaa tietoa valmennuksesta, koska sitä ei ole juurikaan saatavilla. Alkukartoitushaastatteluissa ja sähköisessä kyselyssä nousi esiin selvästi se, että toiminnan mainostaminen on jäänyt vähäiselle, ja keinoja siihen kaivattaisiin. Lisäksi valmennuksessa tällä hetkellä olevien nuorten sisäistä motivaatiota pitäisi pystyä tyydyttämään sellaisilla toimilla mikä vastaisi heidän tarvettaan.

Haastatteluiden ja kyselyn perusteella selvisi, että TehoMoti-valmennukselle ei ole olemassa esimerkiksi sosiaalisen median kanavia. Muutenkin sen markkinointikanavat ovat puutteellisia. Henkilöstö toivoi tähän uusia työvälineitä. Näiden syiden perusteella opinnäytetyö lähti rakentamaan ja vastaamaan valmennuksen tarpeisiin.

2.3 Tavoitteet

Opinnäytetyön tavoitteena on kehittää TehoMoti-valmennukselle kolme konkreettista työkalua tai menetelmää, jonka avulla valmennus pystyy markkinoimaan, mainostamaan, tiedottamaan

toiminnastaan ja lisäämään opiskelijoiden hyvinvointia valmennuksen sisällä. Näitä ovat esimerkiksi sosiaalisen median hyödyntäminen etenkin Instagram kanava ja markkinointiesite tai tiivistelmä valmennuksen toiminnasta nuorille tai yhteistyökumppaneille.

Positiivisen pedagogiikan ajatuksella yhtenä positiivisen koulukulttuurin lähtökohtana on, että opetus on osallistuvaa ja motivoivaa. Jotta motivaatio opinnoissa pysyy yllä, on syytä siirtää vastuuta opiskelijoille itselleen ja näin vahvistaa heidän aktiivista toimijuuttaan. (Leskisenoja & Sandberg 2019, 23.) Tärkeänä osana kehittämistyön onnistumista on siis opiskelijoiden osallistaminen itse käytännön kehittämistyöhön. Tässä kehittämistyössä se tapahtuu käytännössä niin, että opiskelijat osallistetaan itse mukaan Learning cafe menetelmällä löytämään heidän mielestään sopivia ja ennen kaikkea motivoivia menetelmiä nuorten tavoittamiselle. Menetelmistä/työkaluista kootaan toimenpide-ehdotuksia TehoMotin henkilöstön käyttöön.

3 KESKEISET KÄSITTEET

Opinnäytetyöni tietoperusta rakentuu keskeisiin käsitteisiin motivaatio, koulumotivaatio, kouluhyvinvointi, oppivelvollisuuslaki, sosiaalinen media käsitteenä ja sosiaalinen media nuorisotyössä. Tieto on kerätty keskeisten käsitteiden osalta aihetta käsittelevistä kirjoista, tutkimuksista ja verkkojulkaisuista.

3.1 Motivaatio käsitteenä

Motivaatio voidaan määritellä sisäiseksi tilaksi, jonka avulla saa aikaan ja joka ohjaa ja ylläpitää toimintaa. Motivaation vaikuttavaa siihen, mitä valintoja yksilö tekee. Päätääkö hän esimerkiksi opiskella matematiikkaa, käydä lenkillä vai katsella televisiota. Motivaatio vaikuttaa myös siihen, kuinka määrätietoisesti yksilö toimii ja kuinka intensiivistä toiminta on. (Lehtinen, Vauras, & Lerkkanen 2016, 115.)

Järvilehdon (2014, 24–25) mukaan Rochesterin yliopiston professorit Richard Ryan ja Edward Deci määrittivät motivaation energiana, suuntana, sinnikkyytensä ja loppuunsaattamisena. Nämä kaikki ovat aktiivisuuden ja aikomuksen osa-alueita. Ryan ja Deci kehittivät mallin, joka tunnetaan *itseohjautuvuusteorian*a. Heidän kuvailemansa mukaan ihmiset ovat syntymästään lähtien (terveimmässä mahdollisessa tilassaan) tiedonjanoisia, aktiivisia, uteliaita ja leikkisiä olentoja. He osoittavat aina läsnä olevaa oppimis- ja tutkimusvalmiutta, eivätkä tarvitse ulkoisia kannustimia siihen.

Motivaatio jaetaan sisäiseen ja ulkoiseen motivaatioon. Ulkoinen motivaatio on reaktiivista eli se vastaa uhkiin ja kerää olennaisia resursseja selviytymiselle. Siinä tekeminen on väline ulkoisen päämäärän saavuttamiselle. Itsessään tekeminen voi muuttua suorittamiseksi, joksikin mitä vain on pakko tehdä, kun muutakaan ei voi. Yksilö joutuu ikään kuin pakottamaan itsensä tekemään käsillä olevaa asiaa ja henkisesti tämä on kuluttavaa. Vertauskuvauksellisesti tätä kuvataan ”keppi- ja porkkanamotivaatioksi”. Ihminen nähdään siinä passiivisena henkilönä, joka tarvitsee negatiivista keppiä tai myönteistä porkkanaa. (Martela & Jarenko 2014, 14.)

Sisäinen motivaatio on taas ennakoivaa. Yksilöä ohjaa tarve hakeutua häntä kiinnostavien tehtävien pariin. Hän ei tarvitse mitään ulkoisia palkintoja vaan tehtävä ohjaa itseään kohti. Hän ei joudu pakottamaan itseään tekemään tai pysymään asiassa, koska lähtökohtaisesti ihmiset haluavat tehdä sisäisesti motivoituneita aktiviteetteja. Tällainen tekeminen ei siksi myöskään

kuormita niin paljon kuin ulkoisesti motivoiva tekeminen. Sisäinen motivaatio lähtee siis henkilöstä itsestään ja on seurausta siitä mitä yksilö itse ohjautuu tekemään. (Martela & Jarenko 2014, 14.)

Sisäinen motivaatio edistää hyvinvointia huomattavasti Decin, Ryanin ja Christopher Niemecin mukaan (Järvilehto 2014, 25). Henkilön arvostaessa omia sisäisen motivaation tavoitteita ja saavuttaessaan nämä tavoitteet, tuntee yksilö huomattavasti suurempaa tyydytystä kuin ulkoisesta motivaatiosta lähtöinen yksilö. Jos henkilö arvostaa ulkoisen motivaation tavoitteita esimerkiksi rahaa, saavuttaessaan tavoitteensa koettu hyvinvointi ei enää lisääny.

Sisäinen motivaatio on oppimisen kannalta erittäin hyödyllinen. Useat itseohjautuvuusteoriaan pohjautuvat tutkimukset osoittavat sisäisen motivaation edistävän myönteisiä tunteita oppimista ajatellen, lisäävän sinnikkyyttä ja johtavan syvempään käsitteiden ymmärrykseen. Itseohjautuvuusteorian mukaan olennaista on, että toimintaa ei ohjaa siitä saatu ulkoinen palkinto. Ryanin ja Decin tutkimusten mukaan ulkoiset palkkiot heikentävät sisäistä motivaatiota, vaikka yksilö pitäisikin palkkiosta. (Salmela-Aro & Nurmi, 2017, 42.)

3.2 Koulumotivaatio

Tärkeää oppimismotivaatiolle on kyky muodostaa selkeitä ja merkityksellisiä tavoitteita. Koulutuksen tulisi pyrkiä tukemaan oppijoita kokemaan sitä. Oppimismotivaatiolle tärkeää olisi myös työskennellä muiden mielipiteistä huolimatta, löytää uusia mahdollisuuksia ja tunnistaa erilaisia ratkaisuja isompiin haasteisiin. Opiskelijat tarvitsevat oppimismotivaation taitoja. Näitä taitoja voivat olla esimerkiksi uuden arvon luominen, vastuunotto ja sovittelu, jotta myös maailma tulevaisuudessa olisi tasapainossa ja selviäsi vastoinkäymisistä. Tulevaisuudessa sosiaaliset taidot ja vuorovaikutustaidot korostuvat myös entistä tärkeämmiksi. Opiskelussa koettu merkityksellisyys ja vuorovaikutuksellisuus auttavat oppijaa jaksamaan ja kokemaan oppimisen iloa. Merkityksettömyys taas uuvuttaa ja lisää opiskelijan kyynisyyttä. Motivaation merkitys korostuu yhä enemmän tulevaisuuden koulutuksessa. (Salmela-Aro 2018, 6.)

Motivaation puutteen syistä osa liittyy ulkoisiin tekijöihin. Erilaisia oppitunteja on paljon ja tekeminen ei välttämättä ole mielekäästä. Opiskelijana ei pysty välttämättä vaikuttamaan opintojen järjestelyihin, paikkaan, aikaan tai sisältöön. Oppitunnilla toinen opiskelija voi opiskella motivoituneesti, kun taas toinen opiskelija on kadottanut motivaation. Motivaatio ei riipu siis

pelkästään ulkoisista olosuhteista. Suurin osa opiskelijoista kokee ajoittain motivaation puutetta. Kokemus on niin yleinen, että siihen ei liity stigmaa. Opiskelija saattaa pystyä puhumaan jopa helpommin motivaation puutteesta kuin opiskeluun liittyvistä muista haasteista. Vaikeudet saattavat myös heijastua motivaatio ongelmilla. (Päivänsalo 2020, 195.)

Motivaation puute ei usein selitä sitä miksi opiskelu ei suju. Kahden eri opiskelijan motivaatio ongelmille voi olla täysin eri aiheuttajat ja ratkaisut. Opiskelijan kuin opettajan olisi hyvä tunnistaa erilaiset syyt motivaation puutteeseen. Erilaisia motivaatio-ongelman syytä voi olla esimerkiksi tekemiseen liittyvien tunteiden puuttuminen, voimavarojen vähäisyys, epäluottamus omiin kykyihin tai oman suunnan puute. Motivaatio-ongelmien taustalla voi siis olla hyvin erilaisia tekijöitä. Motivaation puutteen kokemusta kannattaa lähestyä merkinä siitä, että opiskelu vaatii jotakin erilaista huomioimista. (Päivänsalo 2020, 195–197.)

Motivaatio on hyvin olennainen osa onnistuneessa opiskelussa, mutta sitä ei pysty väkisin pakkamaan keskittämällä ajatuksia siihen. Liian paineen alla sitä ei saa välttämättä esiin. Motivaatiolle suotuisia olosuhteita voi pyrkiä rakentamaan huomioimalla asioita, jotka liittyvät motivaation lisääntymiseen. (Päivänsalo 2020, 201.) Näitä motivaatiota lisääviä asioita tutkijat ovat löytäneet Päivänsalon (2020, 2021) mukaan useita esimerkkinä:

- Onnistumisen kokemukset
- Odotus haasteista selviämisestä
- Kokemus olevansa pätevä ja osaava
- Hyvä mieliala
- Merkityksellisyyden kokemus
- Uteliaisuus ja kiinnostus
- Yhteenkuuluvuuden tunne

3.3 Keskeiset oppimismotivaatioteoriat

On olemassa useita keskeisiä oppimismotivaation teorioita. Teorioissa on erilaisia näkökulmia ja termejä liittyen minäkuvaan ja erilaisiin kompetensseihin. Niissä korostuu kiinnostus tiettyyn asiaan ja muiden ihmisten merkitys motivaation kannalta. Uusimmissa teorioissa myös tunteiden merkitys on esillä. Suosituin näistä on jo edellä mainittu Ryanin ja Decin *itseohjautuvuus-teoria*. Tämän mukaan opiskelijat motivoituvat siitä, että saavat itse päättää omista asioistaan. Opiskelijaa on motivoimassa autonomia eli omat sisäiset vaikuttimet eivätkä ulkoiset palkkiot tai pakot. Autonomian lisäksi teoriassa tärkeänä nähdään yhteenkuuluvuuden ja kompetenssin käsitteet keskeisinä motivoivina tekijöinä. (Salmela-Aro 2018, 6–7.)

Salmela-Aron ja Nurmen (2017, 54–55) mukaan toinen keskeinen oppimismotivaatioteoria on 1983 Jacquelynne Ecclessin ja kollegoiden rakentama modernin motivaatioteoria. Tätä kutsutaan *odotusarvoteoriaksi*. Odotukset ja arvostukset ovat sen ydinkäsitteitä. Teoria tarkastelee millä tavalla yksilön sosiokulttuuriset ja psykologiset tekijät vaikuttavat yksilön koulusuoriutumiseen, koulunkäyntiin ja opintoihin ja niiden valintoihin. Alkuperäisenä tavoitteena teorialla oli pyrkiä ymmärtämään, miksi matemaattisille aloille hakeutui miehiä huomattavasti naisia enemmän.

Kolmas keskeinen oppimisteoria on *tavoiteorientaatioteoria*. Tämän teorian mukaan oppijat erottuvat siinä, motivoiko heidän oppimistaan tehtäväsuuntautuneisuus vai minäsuuntautuneisuus. Tehtävä suuntautunutta oppijaa kiinnostaa itse tehtävä ja minäsuuntautunut oppija taas haluaa todistaa olevansa parempi tehtävissä kuin muut oppijat. Teorian mukaan oppijat eroavat myös ajattelutavan perusteella. Tehtäväsuuntautunut oppilas uskoo, että kyvyt voi oppia. Tämä on motivoiva ajattelutapa. Tämän ajattelutavan mukaan oppijalla on mahdollisuus kehittää ominaisuuksiaan ja oppia virheistään. Tällaisessa ajattelutavassa uskotaan elinikäiseen oppimiseen, jota tuetaan kasvatuksen avulla. (Mt., 7.)

Neljäs oppimisteoria on *vaatimusten ja voimavarojen merkitys oppimiselle ja hyvinvoinnille*. Tässä teoriassa oppijaa motivoi vaatimusten ja voimavarojen suhde. Vaatimusten ylittäessä voimavarat oppiminen vaikeutuu ja tästä seuraa haasteita hyvinvoinnille. Oppimisen motivaatio ja usko omaan oppimiseensa, toimivat kuitenkin lähtökohtina, jonka avulla oppija voi selvitä haasteista. (Mt., 7.)

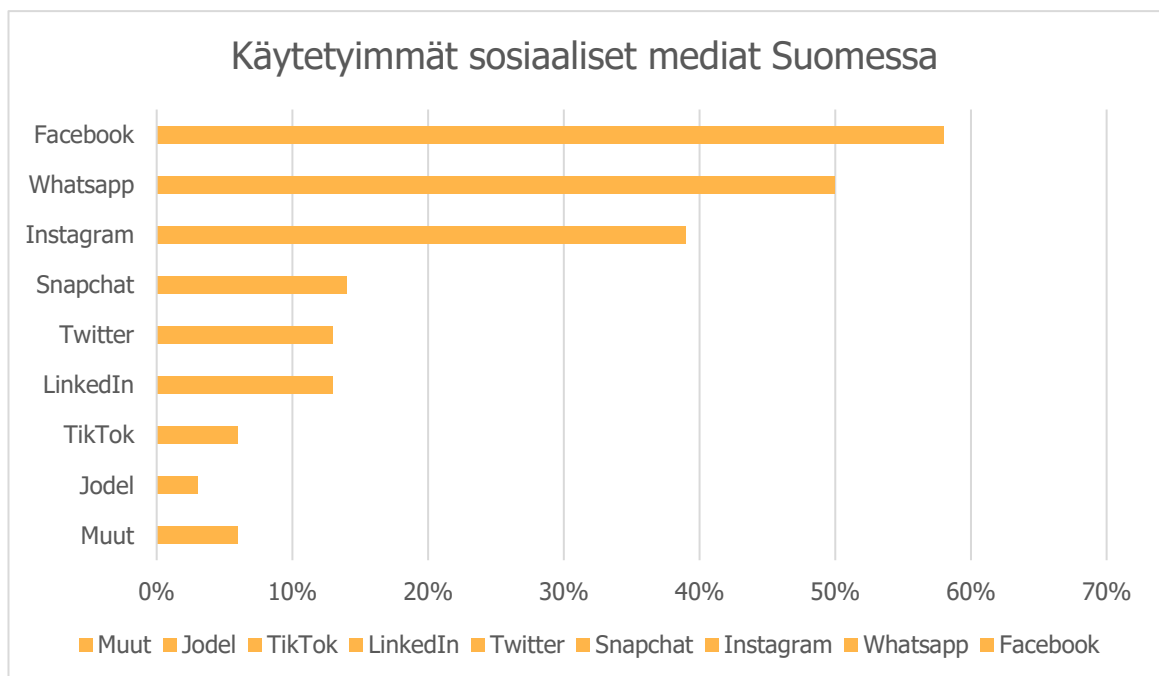
3.4 Kouluhyvinvointi

Kouluhyvinvointi on moniulotteinen ja abstrakti käsite, eikä sitä pysty määrittelemään tarkasti. Yleisemmin kouluhyvinvoinnilla tarkoitetaan sitä, millaisena opiskelija kokee oman hyvinvointinsa koulussa niin koulun fyysisessä kuin sosiaalisessa tilassa. Kouluhyvinvointi ja viihtyvyys muodostuu monesta eri kouluhyvinvoinnin osa-alueesta, siksi sen määrittelemisen hyväksi tai huonoksi ei ole yksiselitteistä. Opiskelijoiden osallisuuteen ja äänen kuuluviin saamiseen on alettu panostaa 2000-luvulla yhä enemmän. Opiskelijat kokevat tyytyväisyyttä, jos heillä on hallinnantunne omasta koulunkäynnistään. (Harinen & Halme 2012, 17–19.)

Myönteiset tunteet luovat myös edellytyksiä hyvinvoinnille ja menestykselle. Tutkimuksilla on pystytty todentamaan, että onnelliset ihmiset menestyvät paremmin myös esimerkiksi koulussa.

dialle on mm. maksuttomuus, helppokäyttöisyys ja yhteisöllisen tuotannon mahdollisuus. Perinteisestä joukkoviestinnästä sosiaalinen media eroaa esimerkiksi niin, että käyttäjät eivät ole pelkästään vastaanottajia vaan voivat myös kommentoida, jakaa omaa sisältöä ja tutustua muihin käyttäjiin. (Jyväskylän yliopisto.) Sosiaalisen median kanavia ovat esimerkiksi Facebook, YouTube, Instagram, Snapchat, Twitter, Tiktok ja Discord ja LinkedIn.

Tilastokeskuksen tekemän *väestön tieto- ja viestintäteknikan käyttö-* tutkimuksen mukaan suosituin sosiaalisen median palvelu Suomessa on Facebook. (Kaavio 1) Suomalaisten sosiaalisen median käyttö lisääntyi selvästi vuonna 2020 koronapandemian aikana. 2020 vuonna sosiaalisen median palveluita käytti 69 % 16–89-vuotiaista. (Tilastokeskus 2020.)

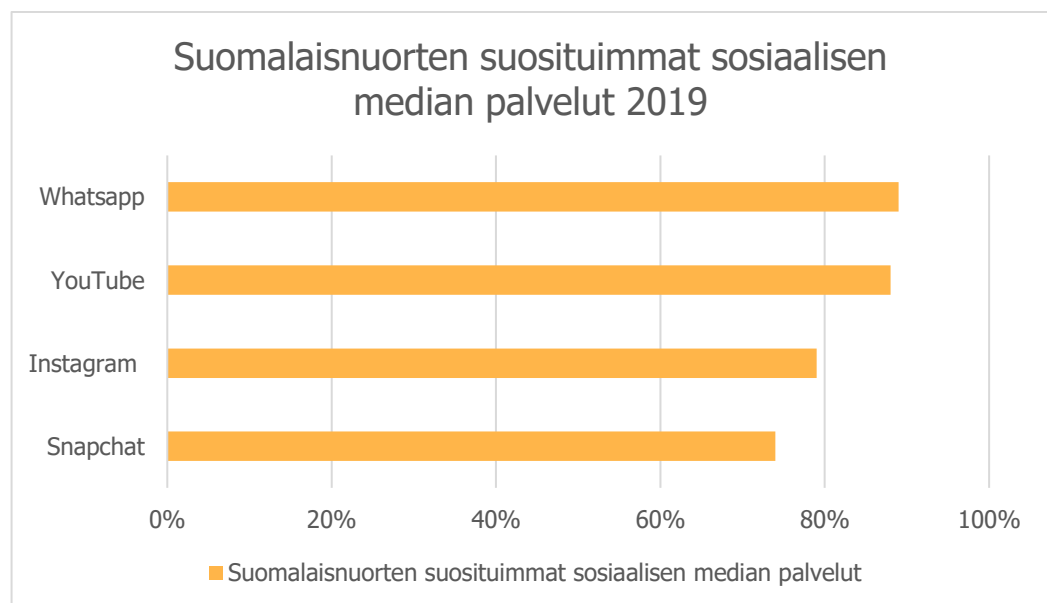
Kaavio yksi: Käytetyimmät sosiaaliset mediat suomessa. Tilastokeskus, väestön tieto- ja viestintäteknikan käyttö 2020

3.7 Sosiaalinen media nuorisotyössä

Nuorisotyössä kuin kaikessa muussakin yhteiskunnan ympärillä ei ole voitu välttyä verkkoulottuvuuden laajentumiselta työelämään, vapaa-aikaan ja opiskelun arkeen (Lauha & Tuuttila 2014, 9). Ebrand Group Oy:n ja Oulun kaupungin sivistys- ja kulttuuripalveluiden tekemän tutkimuksen *Suomessa asuvien 13–29-vuotiaiden nuorten sosiaalisen median palveluiden käyttäminen ja läsnäolo (2019)* mukaan nuoret ovat sosiaalisen median palveluissa mukana, koska siellä on myös ystävät tai osa ystäväistä.

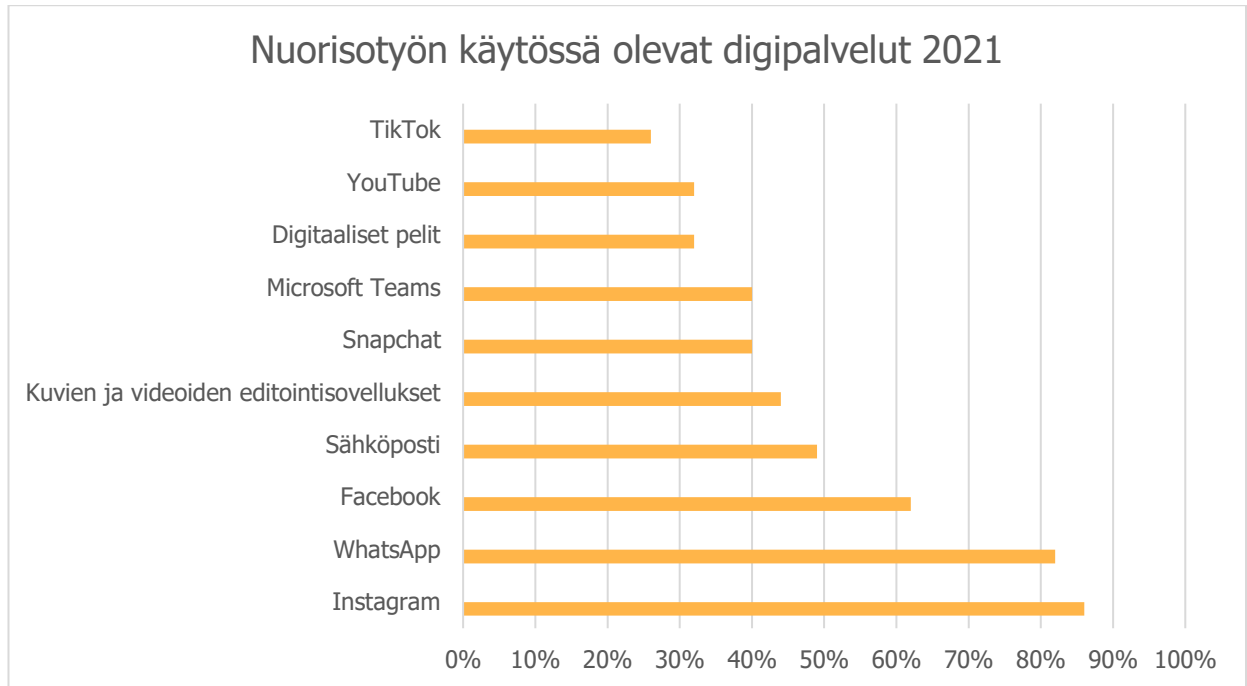
Sosiaalinen media on siis nuorille keskusteluväline jo olemassa olevien tuttavien ja ystävien kesken. Sosiaalisessa mediassa nuoret voivat kysyä vaivattomasti puolueetonta mielipidettä ystäviltä ja muilta käyttäjiltä. Palveluita on helppo ja mukava käyttää yhteydenpitoon ja tiedon etsintään, mutta kyselyn mukaan sosiaalisen median käytöstä on tullut myös osalle nuorista vain tapa. Kommentit keuhut ja haukut ovat myös nuorelle tärkeä osa tuotetusta sisällöstä, tärkeää on millaisen vastaanoton heidän lisäämänsä materiaali saa seuraajilta. Internettiä käyttää kyselyn mukaan yli 75 % 18–29- vuotiaista nuorista yli 20 tuntia viikossa. Sosiaalisen median käyttö on iso osa kaikesta tästä ajasta. Ajallisesti sosiaalista mediaa käytetään eniten klo 15–01 välillä ja viikoittain tunteja sosiaalisen median seurantaan nuorilla kuluu 15–20 tuntia eli noin kaksi tuntia päivässä. (Some ja nuoret 2019.)

Kyselyn mukaan suosituimmat suomalaisnuorten sosiaalisen median palvelut 2019 olivat Whatsapp, YouTube, Instagram ja Snapchat. (Ks. Kaavio kaksi) Facebookin käyttö on hiipumassa koko nuorten ikäryhmässä. (Some ja nuoret 2019.)

Kaavio kaksi: Suomalaisnuorten suosituimmat sosiaalisenmedian palvelut (Some ja nuoret 2019.)

Verken tuottaman selvityksen *Kunnallisen nuorisotyön digilisaatio 2021* mukaan nuoristyöntekijät käyttivät keskimäärin seitsemää eri digitaalista alustaa. (Kaavio kolme) Yleisimmät käytössä olevat alustat olivat Instagram, WhatsApp ja Facebook. (Verke 2021, 15.)

Kaavio kolme: Nuorisotyön käytössä olevat digipalvelut 2021 (Verke 2021, 15.)

Yksi nuorisotyön tehtävistä on ymmärtää digitalisaatiota, miten se muokkaa yhteiskuntaa ja miten se vaikuttaa nuoriin ja nuorisotyöhön. Teknologia on osa nuorten elämää sen kaikissa osa-alueissa, joten jokainen nuori on jollain tavalla yhteydessä digitaaliseen kulttuuriin, käyttivät he aktiivisesti tai passiivisesti digitaalista mediaa. Nuorisotyön on pysyttävä kiinni ajassaan ja reagoitava erilaisiin yhteiskunnallisiin muutoksiin. Sen täytyy olla uteliasta, joustavaa, sopeutuvaa, ennakkoluuloton, rohkeaa ja kokeilunhaluista uuden teknologian suhteen. (Lauha & Nölvak 2019, 15–16.)

Toinen nuorisotyön keskeinen tehtävä on auttaa nuoria kokemaan voimaantumista ja aktiivista toimijuutta digitalisoituvassa ja teknologisoituvassa yhteiskunnassa. Jotta tämä saavutettaisiin, on nuorisotyön tavoiteltava nuorten kokemusmaailmaa ja toimittava nuorille luontaisissa ympäristöissä, myös digitaalisissa ympäristöissä ja kulttuurissa. Nuorisotyön tärkeä tehtävä on esittää digitaalista kuilua syventymästä tukemalla nuorten teknologiataitoja ja varmistamalla nuorten pääsy digitaalisen teknologian pariin. (Lauha & Nölvak 2019, 16.)

Teknologian ja digitaalisen median hyödyntäminen nuoristyössä ei ole uutta, vaan nuoristyössä on hyödynnetty uutta mediaa ja teknologiaa hyvin nopeasti niiden ilmestymisen myötä esimerkkinä tästä 1980-luvulla pelikonsolit tulivat nuorisotaloille biljardipöydän ohelle. Sen sijaan uutta on digitalisaation laajuus ja vaikuttavuus yhteiskunnassa. (Lauha & Nölvak 2019, 16.)

Verken 2021 tuottaman *kunnallisen nuorisotyön digitalisaatio-* selvityksen mukaan kunnallisessa nuorisotyössä suhtaudutaan yhteiskunnassa tapahtuvaan digitalisaatioon myönteisesti. Suhtautuminen digitalisaation hyödyntämiseen nuorisotyössä ja sen kokemukset taas moninaisempia. Selvityksessä ilmeni, että digitaalinen nuorisotyö on lisännyt luovuutta eri menetelmien käytössä. Digitaalinen nuorisotyö sopii erinomaisesti nuorten kanssa kommunikointiin ja heidän tavoittamiseensa. Digitaalinen nuorisotyö madaltaa kynnystä yhteyden pitämiseen ja tuo esille nuorten seuraamia ilmiöitä. Digitaalisuuden yhtenä hyötynä nähtiin palveluiden saavutettavuus ja nuorten helppo tavoittaminen. (Lehtonen 2021.)

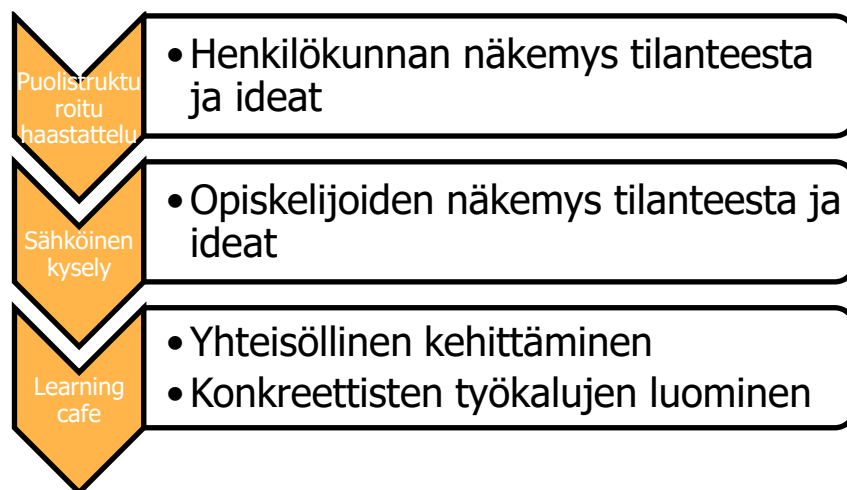
4 KEHITTÄMISTYÖN MENETELMÄT JA TOTEUTUS

Aineistonkeruumenetelmänä opinnäytetyössäni käytin puolistrukturoitua haastattelua, joka toimii alkukartoituksena kehittämistyön prosessille ja nostaa esiin henkilöstön toiveet, tarpeet ja huomiot TehoMoti-valmennuksen tämänhetkisestä tilanteesta markkinoinnin ja tiedottamisen osalta.

Alkukartoitushaastattelun jälkeen tein lyhyen sähköisen kyselyn TehoMoti-valmennuksessa jo oleville nuorille, kartoittaakseni miten he ovat valmennuksen piiriin ohjautuneet. Tarkoituksena oli myös alustavasti kysyä nuorten näkemyksiä ja ideoita heille sopivista keinoista ja kanavista, joilla he helpoiten tavoittavat informaatiota. Lisäksi tarkoituksena oli kartoittaa nuorten motivaatiota toiminnalle, mikä heitä motivoi osallistumaan.

Viimeisenä menetelmänä on yhteisöllinen ideointimenetelmä: Learning cafe. Sen tavoitteena oli nuorten kanssa yhdessä työpaja tyyppisesti kehittää tai ideoita alkukartoituksen, sähköisen kyselyn ja heidän omien ideoidensa perusteella konkreettisia toimenpide-ehdotuksia toiminnalle.

Kehittämistyön prosessi siis seurasi siis seuraavanlaista kaavaa:

tämistyön prosessi

Kaavio neljä Kehit-

4.1 Puolistrukturoitu haastattelu

Tiedonkeruumenetelmänä haastattelu on yksi käytetyimmistä menetelmistä kehittämistyössä. Kehittämiskohteen ollessa vähän tutkittu, haastattelulla voidaan saada kerätyksi uusia näkökul-

mia aineistolle. Haastattelu yhdistetään usein toisiin menetelmiin, tällä tavoin ne tukevat toisiinsa. Asioiden selventäminen ja syventäminen onnistuu haastattelun avulla. Haastattelumenetelmiä on erilaisia. (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2015, 106.) Tässä opinnäytetyössä käytän menetelmänä puolistrukturoitua haastattelua.

Toteutin alkukartoituksena haastattelun TehoMotin henkilökunnalle syksyllä 2021. Alkukartoituksen oli tarkoitus kartoittaa TehoMotin työntekijöiden tämänhetkistä näkemystä nuorten ohjautuvuudesta TehoMoti-valmennukseen. Alkukartoitus toteutettiin puolistrukturoidulla yksilöhaastattelulla. Haastattelun oli tässä tapauksessa tarkoitus kartoittaa nykytilannetta ja henkilökunnan omia ideoita tilanteen kehittämiseksi. Haastateltavia oli kaksi ja heille esitettiin samat kysymykset, jotka he saivat myös jo ennakkoon tietää. Puolistrukturoidussa haastattelussa voidaan tarkentaa ja syventää kysymyksiä vastauksista riippuen (Tuomi & Sarajärvi 2018, 64). Siksi tämä sopii hyvin käytettäväksi alkukartoituksen kaltaiseen haastatteluun. Kysymysten teoreettisena viitekehystenä toimii nuorten motivaatio ja nuorten koulumotivaatio. Haastattelu nauhoitettiin ja litteroitiin, jotta sitä voitiin käyttää aineistona opinnäytetyön kirjallisessa osuudessa ja Learning cafen suunnittelussa.

Kysymykset TehoMotin henkilökunnalle:

1. Kuinka paljon keskimäärin TehoMoti- valmennuksessa on tällä hetkellä oppilaita?
2. Kuinka määrät jakautuvat Hyvinkään ja Riihimäen kesken?
3. Kuinka tai mitä kautta tämänhetkiset oppilaat ovat ohjautuneet TehoMoti-valmennukseen?
4. Mikä olisi sinun mielestäsi sopiva määrä oppilaita tai maksimimäärä oppilaita valmennuksessa?
5. Mikä on sinun näkemyksesi miksi oppilaat eivät löydä valmennuksen piiriin?
6. Mikä motivoisi uusia oppilaita osallistumaan valmennukseen ja mikä taas pitäisi vanhat oppilaat valmennuksen piirissä?
7. Mikä on mielestäsi henkilökunnan rooli uusien oppilaiden tavoittamisessa?
8. Mitä keinoja itse ehdottaisit toiminnan näkyvyyden saavuttamiseksi?
9. Onko sosiaalisen median hyödyntäminen TehoMoti-valmennuksen markkinoimisessa sinusta järkevää?

4.2 Sähköinen kysely

Kyselytutkimuksen avulla voidaan kerätä laaja tutkimusaineisto. Se on menetelmänä nopea ja tuottaa tyypillisesti paljon numeroihin perustuvia tuloksia, joita on helppo käsitellä tilastollisesti. Heikkoutena voidaan pitää niissä saadun tiedon pinnallisuutta. Kysely voidaan toteuttaa monella eri tavalla, yleisimmin sähköisillä kyselyillä tai postitse lähetettävillä kyselylomakkeilla. Kysely myös sopii monenlaisen tiedon keruuseen. Perusvaatimuksena on, että aiempaa tutkittua tietoa aiheesta löytyy riittävästi. (Ojasalo ym. 2015, 121–122.) Kyselylomakkeen rakenteen tulee noudattaa loogista järjestystä. Järjestys etenee yleisestä yksityiseen. Ensin yleisluonteiset kysymykset ja tämän jälkeen yksityiskohtaisempia ehkä vaikeampia kysymyksiä. (Kananen 2010, 92.)

Toteutin syksyllä 2021 sähköisen kyselyn TehoMotin opiskelijoille Webropol alustan avulla. Loin kyselyn ja upotimme sen Hyrian käyttämään It's learning ohjelmaan. Opiskelijoiden oli tarkoitus täyttää kysely TehoMoti- valmennuspäivän aikana sille varatulla ajalla. Kysely oli lyhyt ja selkeä, jotta nuorten on helppo ja nopea tehdä se. Kysymykset kartoittivat TehoMotiin jo ohjautuneiden nuorten näkemyksiä ja ideoita, joilla he näkisivät ikätoveriensa tavoittamisen helpoimmaksi. Kaikesta huolellisesta valmisteluista huolimatta kyselyyn vastasi vain kolme opiskelijaa ja sen suuren vastauskadon takia analysoin sen tuloksia laadullisen analyysin menetelmällä.

Kyselyn kysymykset:

1. Keneltä tai mistä kuulit TehoMoti-valmennuksesta? (Monivalinta kysymys)
2. Mikä sinua motivoi osallistumaan TehoMoti-valmennukseen? (Avoin kysymys)
3. Mainostetaanko TehoMotin toimintaa sinusta tarpeeksi? (Monivalinta kysymys)
4. Mistä sinä löytäisit tietoa valmennuksesta parhaiten? (Avoin kysymys)
5. Mitä sosiaalisen median kanavaa käytät eniten? (Monivalinta kysymys)
6. Mikä olisi sinusta paras keino tavoittaa oppilaita valmennukseen? (Avoin kysymys)

4.3 Yhteisölliset ideointimenetelmät Learning cafe

Luovuusmenetelmien avulla voidaan pyrkiä tuottamaan uusia näkökulmia, ideoita ja ratkaisuja kaikenlaisiin kehittämistöihin. Ryhmätyöskentelyllä ja verkostoitumisella on tärkeä merkitys uuden keksimisille. Vuorovaikutteinen johtamistapa vaikuttaa myönteisesti innovatiivisuuteen, se on siis tärkeä piirre innovaatioiden tuottamiselle. (Ojasalo ym. 2015, 158.)

Luovan ongelmanratkaisun prosessiin kuuluvat seuraavat vaiheet Ojasalon ja kumppaneiden (2015) mukaan:

1. Ongelman toteaminen
2. Niihin liittyvien tosiasioiden tunnistaminen
3. Tavoitteet ja visiot
4. Ideoiminen
5. Arviointi ja ratkaisun valinta
6. Hyväksyttäminen ja käytännön toteutus (Ojasalo ym. 2015, 160)

Erilaisia luovia ideointimenetelmiä on paljon erilaisia. Niille yhteistä on poistaa normaaleja ajattelun rajoituksia ja motivoida jakamaan kaikki epäkelvoiltakin tuntuvat ideat muiden kanssa ja kehittää ideoita yhdessä. (Ojasalo ym. 2015, 160.)

Learning cafe eli oppimiskahvila on tapa oppimiseen ja ideoimiseen. Se on yhteistoimintamenetelmä, jossa on tarkoitus keskustella, luoda ja siirtää tietoa. Menetelmässä on tarkoitus keskustelun kautta selittää omaa näkemystä ja löytää yhteinen ymmärrys. Sen avulla siis opitaan tekemään yhteisiä ratkaisuja. Muiden näkemyksiä saa kommentoida tai kyseenalaistaa, mutta tärkeää olisi pyrkiä yhteiseen lopputulemaan. Prosessina oppimiskahvila on yksinkertainen, siinä keskitytään jonkin teeman/kysymyksen ratkaisemiseen yhdessä. Alussa osallistujat jaetaan pienryhmiin pöytäkunnittain ja prosessin edetessä ryhmät vaihtavat pöydästä toiseen. Ideointia jatketaan edellä olleiden ryhmien tuotosten perusteella. (Innokylä 2021.)

Learning cafe prosessin vaiheet Innokylän (2021) mukaan:

1. Ympäristön järjestely Learning cafelle sopivaksi (pöydät, välineet ym.)
2. Tavoitteet ja eteneminen
3. Kysymysten ja teemojen valitseminen (Nämä on voitu jo miettiä etukäteen)
4. Ryhmiin jakaminen
5. Puheenjohtajan valinta
6. Keskustelun aloitus
7. Pöytien vaihto
8. Toisto (Jos tarvetta)
9. Loppuyhteenveto

Toteutin Learning cafen opiskelijoille Riihimäellä TehoMotin tiloissa syksyllä 2021. Hyvin kukaan yksikössä oli tarkoitus myös järjestää tapahtuma, mutta huonon osallistujamäärän vuoksi toteutimme paikalla tulleiden kahden oppilaan kanssa vapaamuotoisen keskustelun motivaatiosta, hyvinvoinnista ja heidän ideoistaan ja toiveistaan TehoMoti-valmennuksen sisällöstä.

Keskustelun tuotokset on myös sisällytetty Learning cafen analysointiin. Learning cafen osallistui yhteensä 14 opiskelijaa (Hyvinkää ja Riihimäki yhteenlaskettuna) ja TehoMotin vakituinen henkilökunta eli kaksi valmentajaa, opinnäytetyöntekijä sekä yksi sosionomiopiskelija.

Learning cafen sisältö rakentui puolistrukturoidun alkukartoitushaastattelun ja sähköisen kyselyn vastausten perusteella. Teemoiksi Learning cafelle valikoitui markkinointi, sosiaalinen media, motivaatio ja kouluhyvinvointi. Nämä teemat nousivat selvästi esiin kehittämiskohteina ja vastaavat myös hyvin opinnäytetyön tutkimuskysymyksiin nuorten motivaatiosta, hyvinvoinnista ja sosiaalisesta mediasta nuorisotyössä.

Learning cafen rakenne (liite 1.) oli kolme eri teemalla olevaa ”pistettä” jossa nuoret ryhmissä kiersivät. Jokaisella pisteellä oli yksi aikuinen ohjaamassa keskustelua, kertomassa tehtävät ja tekemässä muistiinpanoja käydystä keskustelusta. Käytännössä markkinointi pisteellä nuoret pohtivat mitä hyvä markkinointiesite pitää sisällään, millainen se on visuaalisesti ja mitä asioita juuri TehoMotin toiminnasta esitteessä pitäisi lukea. Sosiaalisen median pisteellä nuoret pohtivat millainen TehoMotin oma Instagram tili olisi? Kuka sitä päivittäisi ja millaista sen sisältösinne tuettaisiin. Kouluhyvinvointi ja motivaatio pisteellä nuoret saivat pohtia mikä motivoisi heitä osallistumaan valmennukseen, ja mikä olisi motivoivaa ja hyvinvointia edistävää toimintaa.

Jokaisella pisteellä oli työskentelyaika 30 minuuttia, jonka jälkeen (tauot huomioiden) vaihdettiin seuraavaan ryhmään ja tätä jatkettiin niin kauan, että kaikki ryhmät olivat osallistuneet kaikkiin pisteisiin. Lopussa keräsimme opiskelijoita palautetta päivästä palautelomakkeen muodossa ja kiitimme osallistumisesta.

5 HAASTATTELUN JA KYSELYN TULOKSET JA ANALYSOINTI

Kehittämistyö perustuu kolmeen eri aineistoon. Työntekijöiden puolistrukturoituun haastatteluun, opiskelijoiden sähköiseen kyselyyn ja Learning cafen päivien tuotoksena saatuun aineistoon. Koska opinnäytetyössä käytetyt tutkimusmenetelmät ovat laadullisia tutkimusmenetelmiä, sopii niiden analysointiin sisällönanalyysi ja sen muotona teemoittelu.

Sisällön analyysi kertoo esimerkiksi mistä asioista haastateltavat puhuvat. Sisältöanalyysi sopii kirjoitettujen tekstien, haastattelujen, puheen, ja tekstiä, ääntä ja kuvaa sisältävien aineistojen analysointiin (Vuori 2021). Teemoittelussa paikannetaan tutkimusongelman kannalta oleelliset asiat ja se on sisällönanalyysin yksi muoto. Teemoittelussa nostetaan esiin keskeiset asiakokonnaisuudet tutkimuksen osalta ja poimitaan usein esiintyviä tyypillisiä piirteitä. Tutkimusraportissa voidaan esittää sitaatteja aineistosta. (Juhila 2021.)

Tulokset käydään läpi esittelemällä ne osana opinnäytetyötä ja analysointi tapahtuu siis teemoittain. Kerron tuloksien ja analysoinnin osalta myös omia johtopäätöksiäni teoriaan pohjaten. Tuloksissa ja analysoinnissa etenen loogisesti ensin alkukartoitukseen ja opiskelijoille tehtyyn kyselyyn, joiden pohjalta etenen Learning cafen analysointiin, tuloksiin ja tuotoksiin.

Aloitin analyysini lukemalla litteroidut haastattelut useaan kertaan ja merkitsin ja korostin tutkimuskysymysten kannalta oleellisimmat asiat. Muodostin erilaisia teemoja esiinnousseista asioista tarkastelun jälkeen. Sähköisen kyselyn kohdalla kävin läpi vastauksia ja teemoittelin ne myös samalla kaavalla. Lopuksi etsin yhtäläisyyksiä puolistrukturoidun haastattelun ja sähköisen kyselyn välillä ja muodostin niistä neljä teemaa, jotka käyn läpi.

5.1 TehoMotiin ohjaututaan ulkoisesta motivaatiosta ja liian myöhäisessä vaiheessa

Tehomotin työntekijöiden osallistumaan puolistrukturoidun haastattelun ja kolmen kyselyyn vastanneet nuoren mukaan, kukaan tämänhetkinen opiskelija ei ole ohjautunut TehoMoti valmennukseen yksistään omasta sisäisestä motivaatiosta. Heillä kaikilla on ollut jokin ulkoinen motivaation lähde, esimerkiksi uhka opintojen päättymisestä. Opiskelijoita on valmennukseen ohjannut opinto-ohjaaja, vastuuvallmentaja tai yhtä nuorta etsivänuoristyö ja oma kaveri. Sisäi-

selle motivaatiolle keskeisintä olisi mielekkään tekemisen löytäminen ihmisen elämässä eli toimintaa, joka tuottaa mielekkäitä kokemuksia ja positiivisia tunteita. (Kostamo ym. 2017, 36.) TehoMotin toiminnalle olennaista olisi siis löytää välineitä tavoittaa opiskelijoiden sisäinen motivaatio ja pyrkiä tuottamaan sellaista toimintaa, että opiskelijat saisivat siitä mielekkäitä ja positiivisia kokemuksia.

Tuentarpeen arviointi ja ongelmiin puuttuminen riittävän ajoissa on avainasemassa nuoren ohjaamisessa. Kumpikin haastateltava näki hyvin tärkeänä, että tukea tarjottaisiin nuorelle riittävän ajoissa (H1, H2):

”Mä näkisin tärkeimpänä asiana sen, että tarjotaan niin kun riittävän varhaisessa vaiheessa [tukea] kun ei oo ehtinyt tulemaan kaikkia kurinpitotoimia ja kun ei oo vielä siinä pisteessä asiat et se on joko TehoMoti tai ulos..” (H1.)

”...aika helposti(--)) kaikkia muita konsteja koitetaan että jokainen ei oo varhaisen vaiheen opiskelijoita vaan ne on niinkun vois sanoa viimeistä vaihtoehtoa ollaan tarjoamassa sitten tulee vasta me. Että, pitäs tunnistaa aikaisemmin tuen tarve.” (H2.)

TehoMotin toimintaa pitäisi haastatteluiden perusteella pystyä markkinoimaan ja toiminnan näkyvyyttä pitäisi tehostaa, jotta opiskelijoiden ohjautuvuus valmennukseen tulisi riittävän varhaisessa vaiheessa. Myös yhteistyökumppaneiden kanssa tehtävään työhön tarvittaisiin uusia välineitä.

5.2 Tehomotin toimintaa ei markkinoida tarpeeksi

Haastattelun ja sähköisen kyselyn tuloksista ilmeni selkeästi, että TehoMotin toimintaa ei markkinoida riittävästi. Tietoa toiminnasta ei ole yksinkertaisesti saatavilla kuin TehoMotin omille verkostoille. Kaikki kolme sähköisen kyselyyn vastannutta opiskelijaa kertoi, että TehoMotin toimintaa ei markkinoida riittävästi. Synä tälle nähdään haastattelun perusteella esimerkiksi tiedon puute, puutteelliset markkinointikanavat ja se kuinka TehoMotin toimintaa tarjotaan usein vasta viimeisenä vaihtoehtona.

”(--)) ei oo varmaan viel kauheesti markkinoitu heille itselleen... noh ehkä puskaradion kautta tieto kulkenut (--)) kyl nuoret kertoo toisilleen (--)) Markkinointia on suunnattu enemmän tonne niinkun henkilöstölle, osastoille, koulutuspäälliköille ja opinto-ohjaajat tietää hyvin ja muu opiskelijahuollon porukka.” (H1.)

TehoMoti-valmennus tarvitsee konkreettisia markkinoinnin välineitä. Keinoja, joilla toimintaa pystytään mainostaa ja kanavia, joilla tiedottaminen on helppoa. TehoMoti toiminnan ollessa

vasta hyvin tuoretta ja koska vastaavanlaista toimintaa ei ole ollut aiemmin saatavilla on valmennuksen pystyttävä luomaan itse itselleen toimintaa tukevat ja itselleen sopivat markkinointikanavat. Markkinointi menetelmiä pohdittaessa on hyvä ottaa huomioon myös nuorten toiveet ja mielipiteet toimivista kanavista.

5.3 Toiminnalle löydettävä ajankohtaiset tiedotuskanavat

Haastatteluissa selvisi, että TehoMotin työntekijät kokevat, että sosiaalinen media olisi hyvä tiedottamisen ja markkinoinnin kanava ja myös keino tavoittaa uusia nuoria. Tällä hetkellä toiminnalle ei ole lainkaan sosiaalisen median kanavia, mikä on nykypäivänä harvinaista. Erona haastatteluihin kyselyyn vastanneet opiskelijat taas kertoivat löytävänsä tarvittavat tiedot mieluiten TehoMotin verkostoilta eli opinto-ohjaajilta, etsivä nuorisotyöltä ja kuraattorilta. Kyselyyn vastanneiden nuorten eniten käyttämät sosiaalisen median alustat olivat Instagram ja Snapchat.

”(--) Some kuntoon ja nettisivut kuntoon, elikkä sillai, et opiskelijatkin löytäs niinkö sieltä tukiviidakosta myös tän [TehoMoti-valmennuksen]” (H2.)

”Onhan se [sosiaalinen media] tätä päivää ja noi nuortenpalvelut niinkun etsivät ja valmennuksen puolen väki on somessa niin miksei sitten TehoMotikin.” (H1.)

Sosiaalisen median hyödyntäminen nähtiin siis tärkeänä osana TehoMotin markkinoimisessa ja hyvänä tiedotuskanavana toiminnalle, mutta toiminnan markkinoimista myös verkostoille tulisi tehostaa, jotta myös verkostoilla olisi riittävä tieto toiminnasta saatavilla.

5.4 Nuorten motivaatio lisääntyy mielekkäällä toiminnalla

Käytyjen haastattelujen ja kyselyn perusteella nähtiin tärkeänä nuorten vapaaehtoinen ohjautuvuus valmennukseen. Motivaatio nähtiin parempana, jos nuori itse pystyi vaikuttamaan omaan tekemiseen toiminnassa ja jokainen opiskelija huomioidaan omina persooninaan. Hyvinvointia edistävä opetus on siis parhaimmillaan osallistavaa, laadukasta ja motivoivaa. Opiskelu on opilaskeskeistä ja opiskelussa otetaan käyttöön yhteisöllisiä ja toiminnallisia työvälineitä, jotka ovat liitoksissa nuorten mielenkiinnon kohteisiin. (Leskisenoja & Sandberg 2019, 22–23.)

”(--) että sitten kun se on jotenkin silleen vielä niikun nuoren oma päätös eikä jyrkät kaks vaihtoehtoa niin se kyl tuottaa parempia tuloksia ja nuori osallistuu motivoituneena ja tietysti tarvitaan semmoista valmiutta sitten tehdä jotain sen oman tilanteen eteen ja poh-tia asioita”(H1.)

”(--) huomannu, että tosi helposti tulee se, että kun ei oo semmosta suorituspakkoa niin se jopa helpottaa sitä tekemistä tässä, että opinnot saattaa helpommin mennä eteenpäin” (H2.)

”(--) ja se että huomataan.. Puhutaan yksilöistä ja ihmisestä eikä siitä, miten ne koulutehtävät menee” (H2.)

Koulutyötä suunnitellessa tulisi huomioida opiskelijoiden persoona, kyvyt, omat mielenkiinnon kohteet ja vahvuudet. Opiskelijan oppimistavoitteet tulisi sovittaa niiden mukaisiksi. Opiskelija nähtäisiin kokonaisuutena, jolloin heikkoudet eivät määrittäisi persoonaa. (Leskisenoja & Sandberg 2019, 21–22.)

Tärkeänä asiana uusien opiskelijoiden saamiseksi valmennukseen nähtiin ryhmäyttämisen tärkeys ja myöskin nuoren omat valmiudet tehdä asioita oman tilanteensa eteen. Jokainen ryhmä tarvitsee toimiakseen jonkun, joka on vastuussa. Vastuussa oleva näyttää suuntaa, tekee päätöksiä ja luo visioita. Jos vastuuhenkilöä ei ole ei ole myös ryhmääkään sillä ryhmä erkaantuu eri suuntiin. Ryhmän vetäjän tehtäviin kuuluu auttaa ryhmä läpi sen eri kehitysvaiheiden, luotavaiseksi, sitoutuneeksi ja innostuneeksi ryhmäksi. Vetäjän tehtävä on myös muodostaa puitteet, jossa ryhmä voi riittävästi kiinteytyä. (Koppala 2018, 62–65.)

”(--) miten motivoisi uusia.. no se että sais ryhmäytettyä paremmin ja huomioitua jokaisen omat tavoitteet(--)”(H2.)

Opiskelijoiden kyselyn mukaan heitä motivoisi esimerkiksi opiskeluissa eteneminen, mukavat opettajat ja rento ilmapiiri. Puitteiden luomisen lisäksi ryhmän vetäjän tehtävä on mahdollistaa paras mahdollinen ryhmäkulttuuri. Tärkeää on antaa arvostusta ryhmän jäsenille ja auttaa jäseniä arvostamaan toinen toisiaan. Ryhmän on myös syytä yhdessä säännöllisesti tarkastella omia toimintatapojaan. (Koppala 2018, 65.)

6 LEARNING CAFE ANALYSOINTI JA TULOKSET

Learning cafeen analysointi eteni samalla kaavalla kuin haastatteluiden ja kyselyn, sisällön analyysinä ja sen muotona teemoittelu. Analysoinnissa on mukana omia johtopäätöksiä pohjaten teoriaan. Analyysissä esiinnousseet teemat esitellään seuraavana.

6.1 Toimiva markkinointiesite on ytimekäs ja selkeä

Keskustelussa ilmeni, että opiskelijoiden mielestä rakenteellisesti ja visuaalisesti esitteen tulisi olla tietokoneella tehty, jotta se säilyisi helppolukuisena ja muokattavana. Kooltaan esitteen tulisi olla A-4 tai isompi/pienempi riippuen paikasta mihin esite tulee. Koko asian pohdinta sai hajontaa ryhmäkohtaisesti riippuen näkemyksestä mihin esitteitä laitettaisiin.

Hyvässä esitteessä olisi opiskelijoiden mielestä kuvia ja värejä ja rakenteeltaan sen tulisi olla ytimekäs sisältäen lyhyitä lauseita. Mainoksen loppuun tulisi yhteystiedot. Nuoret pitivät myös ajatuksesta, jossa TehoMotille suunniteltaisiin oma logo, joka näkyisi myös esitteessä. Esitettä voitaisiin opiskelijoiden mielestä jakaa koulujen ilmoitustauluille ja mahdollisesti kerho- ja nuorisotiloille. Opiskelijat itse osallistuisivat tekemään esitettä osana TehoMotin toimintaa, näin varmistettaisiin, että nuorten näkökulma ja ideat saataisiin näkyviin.

Keskusteluiden perusteella opiskelijoiden mielestä hyvässä markkinointi esitteessä tulisi selvittää keskeisimmät asiat toiminnasta selkeästi ja ytimekkäästi. Esitteen tulisi sisältää tiedot toiminnan sijainnista, kenelle toiminta on kohdennettu, milloin toimintaa järjestetään, mitä toiminta sisältää ja mitä hyötyä toiminnasta opiskelijalle on. Esitteessä olisi hyvä avata esimerkiksi tarkka osoite, ikäryhmä ja ajankohta, jolloin toimintaa järjestetään.

6.2 Sosiaalinen media tiedotuskanavana

Instagram tililtä opiskelijat toivoisivat sen olevan ennen kaikkea tiedotus alustan tyyppinen. Se sisältäisi esimerkiksi tietoa toiminnasta eli niin sanottuja ”mitä toiminta sisältää”- päivityksiä. Tilille opiskelijat toivovat myös päivityksiä retkistä ja erilaisista tutustumiskäynneistä. Myös Instagramin ”Bio” osioon toivottaisiin tietoa toiminnasta, joka olisi sitä kautta helposti luettavissa.

Päivityksiä voisi olla 2–3 viikossa ja päivitys vastuu olisi valmentajilla, mutta myös opiskelijoilla olisi mahdollisuus päivittää. Tässä olisi huomioitava tilin salasanat ja muut tietosuojan

liittyvät asiat. Tili seuraisi esimerkki muita kouluja ja opettajia. Tili ei saisi sisältää kaupallista sisältöä kuten mainoksia.

Kuvissa ohjaajien esittelyt heti Instagram ”feedin” alkuun, niin että esittelyt olisivat helposti löydettävissä tiliä selatessa. Kuvissa voisi olla ”tietoiskuja” TehoMotin toiminnasta. Kuvissa muistettava kuvien julkaisulupa. Kenenkään kuvaa ei saa julkaista ilman lupaa. Kuviin ei toivota perinteistä ”kahvikuppi” kuvia ilman tekstiä vaan, että kuvilla olisi jokin todellinen tarkoitus.

6.3 Motivaatio ja hyvinvointi opintojen edistäjänä

Verrattuna Päiväsalon (2020, 201) motivaatiota lisääviä asioita listaukseen, nuorten keskustelussa oli nähtävissä paljon yhtäläisyyksiä. Kuten Päiväsalo kirjoittaa, myös Learning cafeen osallistuvat nuoret näkivät onnistumisen kokemukset ja yhteenkuuluvuuden tärkeänä. Kysymykseen motivoivasta tekemisestä ja mikä motivoisi opiskelijoita tulemaan paikalle nuoret vastasivat esimerkiksi haluavana toiminnalta mukavaa tekemistä, kuten pelaamista. Myös mukavat ihmiset ympärillä motivoisivat osallistumaan toimintaan. Opintojen edistyminen ja oman alan löytäminen nähtiin myös oleellisena osana toimintaa. Nuoret toivoivat myös erilaisia leikki-mielisiä ryhmähaasteita toiminnan ohella. Koulujen täytyy kehittää toimintakulttuuriaan tukemaan nuorten hyvinvointia myös muilla tavoin pyrkiessään olemaan nuorelle tärkeä tukipilari. (Leskisenoja & Sandberg 2019, 21)

Ryhmätehtävät nähtiin hyvinä, mutta nuoret jäivät pohtimaan mikä motivoisi kaikkia ryhmän jäseniä osallistumaan innolla toimintaan? Hyvinvoinnilla on iso merkitys toimivan koulu yhteisön tekijänä. Opiskelijoiden hyvinvointi on koulunkäynnin päätavoite. Tämä tarkoittaa sitä että, päivittäisessä opiskelussa on erilaisia sisältöjä hyvinvointitaitojen vahvistamiseksi. (Leskisenoja & Sandberg 2019, 21.)

Keskustelun perusteella opiskelijoille toivottiin sellaisia tehtäviä, jotka saisivat pohtimaan omaa tilannettaan:

- Mitä asioita voisi muuttaa kouluympäristössä ja omassa henkilökohtaisessa elämässä
- Mitä ja miten asioita voisi itse parantaa?
- Mitä vahvuuksia itsessä on?

Yhteisöllinen ja hyväksyvä ympäristö on positiivisen koulukokemuksen avainasemassa. Sen varaan rakentuu opiskelijoiden koulutyytyväisyys, kouluun kiinnittyminen, sen mielekkyys ja

koulumenestys. (Leskisenoja & Sundberg 2019, 22.) Learning cafen keskustelun perusteella tekemisen laatu nähtiin myös riippuvan pitkälti ryhmän hengestä. Toimivalla ryhmädynamiikalla pystyttäisiin tekemään enemmän toiminnallista tekemistä, kun taas esimerkiksi keskustelu tehtävät sopivat varovaiselle ryhmälle.

Omaa motivaatiota rajoittavina tekijöinä nähtiin:

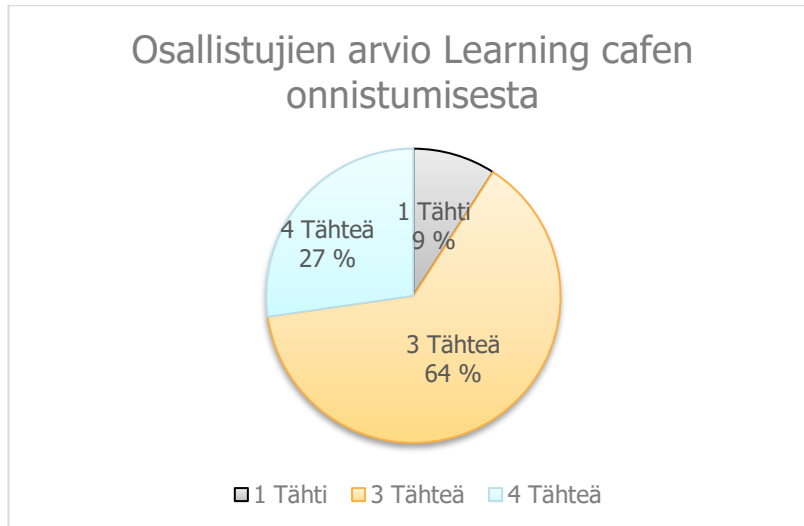
- Jaksaminen (esimerkiksi kotiongelmat)
- Ei nähdä arvoa opetukselle
- Henkinen jaksaminen (pienet asiat vievät voimat)
- Kiinnostus ei riitä toimintaan
- Unirytmiongelmat
- Ryhmässä joku, jota ei halua kohdata

Omaa motivaatiota auttavina tekijöinä nähtiin:

- Mieleinen tekeminen
- Omat tavoitteet

6.4 Learning cafen arviointi

Learning cafen onnistumista voidaan mitata osallistujilta kerätyllä palautteella. Palautteen mukaan (kaavio viisi) 7 henkeä antoi arvosanaksi kolme tähteä, 4 tähteä antoi kolme henkilöä ja yhden tähden 1 henkilö. Kahdelta Hyvinkään päässä osallistuneelta opiskelijalta ei kerätty palautetta ollenkaan. Opinnäytetyö prosessin kannalta Learning cafen toteutuminen oli onnistunut kokemus, koska osallistujien määrä ylitti odotukset ja kehittämistyöhön saatiin siis prosentuaalisesti hyvä määrä TehoMotin opiskelijoista.

Kaavio viisi: Osallistujien arvio Learning cafen onnistumisesta

Itseohjautuvuus teorian mukaan opiskelijat motivoituvat siitä, että saavat päättää itse asioistaan, siksi myös Learning cafe menetelmänä oli soveltuva. Menetelmän avulla nuoret pystyivät autonomisesti olla mukana vaikuttamassa ja kehittämässä toimintaa. Ajoittain ryhmissä olevat nuoret olivat passiivisia, joten keskustelun ohjaaminen oli ryhmän vetäjän vastuulla. Haasteeksi tässä nousi esiin lisäkysymyksen esittäminen ilman, että ne olisivat liian johdatteluvia. Oli kyettävä johdattaa keskustelua eteenpäin ilman, että johdattelisi kysymyksillä liikaa. Apuna tässä oli valmiiksi mietityt apukysymykset.

6.5 Konkreettiset kehittämistyön tuotokset

Konkreettisina tuotoksina kehittämistyölle syntyi kolme eri toimenpide-ehdotusta TehoMoti-valmennuksen kehittämiseksi. Ehdotuksia markkinointiesitteelle, Instagram tilille ja nuorten motivaation ja kouluhyvinvoinnin edistämiseksi. Käytännössä opiskelijat voivat luoda markkinointiesitteen osana opintoja kehittämistyön tulosten perusteella. Instagram tili, motivaation ja hyvinvoinnin ehdotukset jätetään työvälineiksi TehoMotin henkilöstölle.

Ehdotukset markkinointiesitteelle syntyivät lopullisen kehittämistyön tuloksena. Haastatteluiden, kyselyn ja Learning cafen perusteella TehoMotin toiminta tarvitsee selkeän ja konkreettisen markkinointiesitteen TehoMotin verkostoille, että opiskelijoille. Esite toimisi työkaluna tilanteissa, joissa TehoMotin toimintaa pitäisi nopeasti saada tuotua esiin ja toimintaa markkinoitua. Tämä vastaisi tuen tarpeen saamisen ongelmaan, niin että TehoMotin toimintaa saataisiin nostettua esiin ja nuorten hakeutuminen toimintaan tämän avulla nopeutettua. Esitteessä

olisi hyvä huomioida selkeä visuaalinen ilme ja kaikki tarvittavat tiedot mahdollisimman yksinkertaisessa muodossa, jotta se olisi mahdollisimman selkolukuinen. Tärkeää olisi saada nuoret mukaan tekemään esitettä, jotta siihen saadaan näkyviin nuorten näkökulma. Päästessään osallistumaan itse kehittämistyöhön nuoret saavat tärkeitä oppimismotivaation taitoja ottamalla vastuuta omasta työstään. (Salmela-Aro 2018, 6.)

Sosiaalinen media on selkeä osa nuorisotyötä nykymaailmassa. TehoMotin on pystyttävä vastaamaan myös tähän tarpeeseen ajankohtaisilla menetelmillä. Digitaalinen nuorisotyö sopii käytettäväksi nuorisotyössä erinomaisesti, se madaltaa nuorten kynnystä pitää yhteyttä. Digitaalisuuden hyötynä on myös savutettavuus ja nuorten helppo tavoittaminen. Keskeisintä nuorisotyössä on, että nuoret löytävät tiensä nuorisotyön pariin, siksi tärkeää on myös, että pitkään kestäneessä pandemia tilanteessa pystytään tavoittamaan nuoria myös digitaalisilla keinoilla. (Lehtonen 2021) Toimivalla sosiaalisen median kanavalla TehoMoti pystyy lisäämään toiminnalle näkyvyyttä, tavoitettavuutta ja vastaamaan nuorten tarpeeseen etätyöskentelyn ja digitalisaation aikana. Verken (2021, 16) tekemän selvityksen mukaan Instagram on käytetyin digitaalisen nuorisotyön alusta.

TehoMotin pitäisi pystyä tarjoamaan sellaista toimintaa mikä lisää nuorten sisäistä motivaatiota. Sisäinen motivaatio lisää hyvinvointia ja tätä kautta heijastuu kouluhyvinvointiin. Sisäinen motivaatio myös lisää sinnikkyyttä mikä osaltaan auttaa opiskelijoita jaksamaan eteenpäin opinnoissaan. Päiväsalon (2020, 195–197) mukaan eri opiskelijoiden motivaatio ongelmille voi olla täysin eri syyt, siksi TehoMotin pitää pystyä vastaamaan hyvin yksilölähtöisesti kouluhyvinvoinnin ja motivaation haasteisiin. Henkilöstön tehtävä on rakentaa opiskelijoille sellaiset puitteet, että motivaatio ja hyvinvointi pystyy kasvamaan ja kehittymään. Tällaisia seikkoja ovat Päiväsalon (2021, 201) luettelemat motivaatiota lisäävät asiat kuten onnistumisen kokemukset ja merkityksellisyyden kokemukset, yhteen kuuluvuudentunne ja hyvä mieliala. Leskisenojan mukaan (2017, 27–28) tärkeää on huomioida myönteisten tunteiden yhteys kouluhyvinvointiin. Tarjoamalla laadukasta ja opiskelijalähtöistä toimintaa TehoMoti pystyy vaikuttamaan opiskelijoiden kouluhyvinvointiin ja motivaatioon olennaisella tavalla.

Toimenpide-ehdotuksia TehoMoti- valmennukselle

Ehdotuksia markkinointiesitteelle

Hyvässä markkinointiesitteessä lukee selkeästi ja ytimekkäästi tarvittavat tiedot toiminnasta

Sisältö:

- Missä toimintaa on?
- Kenelle toiminta on?
- Milloin toimintaa on?
- Kuka toimintaa ohjaa?
- Mitä toiminnassa tehdään?
- Mitä hyötyä toiminnasta on?

Missä toimintaa on:

- Riihimäellä Kärjäkatu 2
- Hyvinkäällä Etapissa, Uudenmaankatu 17

Kenelle toimintaa on:

- Toiminta on nuorille alle 29-vuotiaille Hyrian opiskelijoille
- Heille, jotka eivät vielä tiedä mitä opiskella tai harkitsevat alanvaihtoa
- Heille, joilla on ongelmia koulumotivaation kanssa

Milloin toimintaa on:

- Mahdollisuus osallistua arkipäivisin klo 9–14

Kuka toimintaa ohjaa?

- Vetäjänä toimii kaksi valmentajaa

Mitä siellä tehdään?

- Erilaisia tehtäviä esimerkiksi ammatinvalintaan liittyen, kädentaitoja, retkiä, pelejä, ryhmä ja yksilötehtäviä.
- Yto-opintojen edistäminen
- Kaikkea mikä edistää koulutukseen palaamista
- Mahdollisuus ammatillisen opintojen edistämiseen
- Työskentely on monipuolista, koneella, ryhmässä ja yksilönä. Voit itse vaikuttaa toimintaan!

Mitä hyötyä toiminnasta on?

- Elämänrytmin ylläpito ja arjen hallinta
- Toiminnasta saa opintopisteitä
- Pääsee tutustumaan eri aloihin
- Ytot nopeuttaa valmistumista tutkinnolla
- Oman uran löytäminen

Esitteen rakenne ja visuaalinen ilme:

- Tietokoneella tehty
- A 4 kokoinen tai mahdollisesti pienempi tai isompi riippuen siitä mihin se laitetaan
- Mainoksessa käytetty värejä ja kuvia
- Kuvat toiminnasta
- TehoMotin logon suunnittelu

Instagram tili

- Tilin päivitys vastuu ohjaajilla (Opiskelijoilla mahdollisuus halutessaan)
- Kanavan tarkoitus olla ennen kaikkea tiedotusalusta
- Päivitykset TehoMotin toiminnasta, retkistä ja tutustumiskäynneistä
- Päivitys viikoittaista (2–3 kertaa viikossa)
- Ei kaupallista sisältöä kuten mainoksia
- Kuvia asiasisällöstä kuten toiminnasta (ei turhia ”kahvikuppi kuvia”, selfieitä ym.)
- Kuvissa voi olla erilaisia tietoiskuja toiminnasta
- Profiilikuvaksi TehoMotin logo (nuoret suunnittelevat itse)
- Huomioitava yksityisyys (kuviin kysyttävä lupa ym.)
- Käytettävät Hashtagit esimerkiksi: #Hyria #TehoMoti tai käytettävän kohteen oma Hashtag.
(Näitä ei kuitenkaan käytetä liikaa kerralla)

Ehdotuksia nuorten motivaation ja kouluhyvinvoinnin edistämiseen

- Opintojen edistäminen (Ytoja ym.)
- Salille meno ja Lihashuolto
- Leuanveto haaste
- Mukavat ihmiset
- Mukava tekeminen ja pelaaminen
- Välipala-automaatti
- Mieluisan alan löytäminen
- Ytojen tekeminen
- Leffapäivä
- Retket (mahdollisuus vaikuttaa minne)
- Ruoka/Kahville meno
- Erilaiset tehtävät hyvinvointiin liittyen

7 JOHTOPÄÄTÖKSET JA PALAUTE

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli vastata kysymyksiin ”kuinka saada opiskelijoita ohjatuksi vapaaehtoisesti TehoMoti-valmennukseen” ja ”kuinka lisätä opiskelijoiden motivaatiota valmennuksessa”. Opinnäytetyön prosessi alkoi tutustumalla Tehomotin toimintaan, osallistamalla heidän toimintaansa käytännössä ja keskustelemalla valmentajien kanssa heidän näkemysistään kehittämistarpeista. Tutkimuskysymysten selvittyä lähdin kartoittamaan tietoperustaa erilähdeaineistosta. Teorian, kyselyn, haastatteluiden ja Learning cafen perusteella tutkimuskysymykset lähtivät aukeamaan ja näille alkoi tulla selkeitä vastauksia.

Prosessina kehittämistyö oli monivaiheinen, mutta eteni kuitenkin melko nopeassa tahdissa. Käytetyt eri kehittämistyön menetelmät jaksottivat prosessin etenemistä ja loivat sille selkeän struktuurin, minkä mukaan kehittämistyö eteni vaiheittain. Kaiken kaikkiaan niiden avulla pystyttiin vastamaan hyvin tutkimuskysymyksiin. Valitsemani kehittämistyön menetelmät tukivat kehittämistyötä oikealla tavalla, mutta kyselylomakkeen vähäinen vastausprosentti aiheutti sen, että opiskelijoiden näkökulmaa oli vaikea saada esille Learning cafen sisältöä suunnitellessa. Jälkeenpäin arvoituna olisi ollut hyvä esimerkiksi haastatella yhtä tai kahta opiskelijaa kyselyn lisäksi, ja tällä tavoin olisi ehkä saavutettu opiskelijoiden näkemystä laajemmin alkukartoitukseen. Kehittämistyön onnistumisen kannalta hyvää oli kuitenkin se, että itse Learning cafen osallistujia määrä oli positiivinen yllätys ja opiskelijat pääsivät näin todella itse osallistumaan toiminnan kehittämiseen käytännössä.

Koen että opinnäytetyöni kannalta olisi voinut olla hyödyllistä tutustua johonkin toiseen tahtoon, joka toteuttaa vastaavaa toimintaa kuin TehoMoti vertailukehittämisen näkökulmasta, mutta, koska tällaista toimintaa ei ole, ei tällaista päässyt toteuttamaan. TehoMotin toiminta voidaankin nähdä hyvin ainutlaatuisena ja jopa edelläkävijänä ammatillisen opetuksen saralla. Toivonkin, että TehoMotin toimintaa pystytään toteuttamaan mahdollisimman pitkään ja opinnäytetyöni omalta osaltaan auttaa toiminnan kehittymistä ja nostaa sen arvoa ammatillisen opetuksen saralla.

Lähetin opinnäytetyöni tuotoksen tilaajaorganisaatiolle sähköpostitse ja pyysin heiltä palautetta toimenpide-ehdotuksista. Työn jalkauttaminen tulee tapahtumaan käytännössä osana TehoMoti-valmennuksen toimintaa. Valmennus joutui siirtymään etäopetukseen korona pandemian takia joulukuussa 2021, joten työn jalkauttaminen toteutuu todennäköisesti vasta kun valmennusta päästään toteuttamaan taas lähiopetuksessa. Kehittämistyön rajallisuuden takia en pääse

itse olemaan mukana jalkauttamisessa mikä aiheuttaa sen, etten itse pääse näkemään työn konkreettisia tuloksia.

Tilajaorganisaation palautteessa (liite 2.) nousi esiin, että opinnäytetyö vastaa tarpeeseen, johon alun perin lähdettiin etsimään ratkaisuja. Eli keskeisinä asioina valmennuksen tunnettavuuden lisääminen nuorten keskuudessa, valmennuksen markkinointi ja valmennukseen sitoutumisen edellytyksen (motivaation) kehittäminen. Ansiokkaana nähtiin, että opinnäytetyössä nuorten ääni saatiin kuuluviin. TehoMoti-valmennukselle opinnäytetyö tarjoaa konkreettisia työkaluja toiminnan kehittämiseen, ja esimerkiksi joulukuussa 2021 on perustettu valmennukselle oma Instagram tili, jota päästään nuorten ehdotusten mukaan kehittämään. Toimenpide-ehdotukset peilattuna motivaation teoriaan antaa valmennuksen tiimille paljon ajattelemisen aihetta.

LÄHTEET

- Harinen, Päivi, Halme Juha, & Suomen Unicef. 2012 *Hyvä, Paha Koulu: Kouluhyvinvointia Hakemassa*. Helsinki: Suomen Unicef: Nuorisotutkimusverkosto: Nuorisotutkimusseura, Viitattu 27.12.2021 http://www.nuorisotutkimusseura.fi/images/julkaisuja/hyva_paha_koulu.pdf
- Hogg, Chris, Parris, Adah, Moseley, Meg & Oleva Alisa 2017. *Social Media Toolkit for Cultural Managers*. Bryssel: ENCATC viitattu 29.11.2021 <https://www.encatc.org/media/3543-encatc-social-media-toolkit-for-cultural-managers.compressed.pdf>
- Hyria 2021a. Organisaatio. Viitattu 2.11. 2021. <https://www.hyria.fi/hyria/organisaatio>
- Hyria 2021b. Tervetuloa Hyriaan 2021. Powerpoint esitys. Ei julkaistu.
- Innokylä. Työkalut. Learning cafe eli oppimiskahvila. Viitattu 29.11.2021 <https://innokyla.fi/fi/tyokalut/learning-cafe-eli-oppimiskahvila>
- Juhila, Kirsi. Teemoittelu 2021. Teoksessa Jaana Vuori (toim.) *Laadullisen tutkimuksen verkkökäsikirja*. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Viitattu 13.12.2021 <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/analyysitavan-valinta-ja-yleiset-analyysitavat/teemoittelu/>
- Jyväskylän yliopisto 2021. Kansalaisyhteiskunnan tutkimusportaali. Sanasto. Sanat-kansio. Sosiaalinen media. Viitattu 3.11. 2021. <http://kans.jyu.fi/sanasto/sanat-kansio/sosiaalinen-media>
- Järvilehto, Lauri 2014. Hauskan oppimisen vallankumous. Juva: PS-kustannus, 24–25.
- Kananen, Jorma 2010. Jyväskylän ammattikorkeakoulun julkaisuja- sarja. Toim. Risto Heikkinen. Opinnäytetyön kirjoittamisen käytännön opas. Tampereen Yliopistopaino Oy - JuvenesPrint.
- Kopakkala, Aku 2018. *Porukka, Jengi, Tiimi: Ryhmädynamiikka Ja Siihen Vaikuttaminen*. (E-Kirja) Helsinki: Edita Publishing Oy.
- Kostamo, Tuukka, Launonen, Reima, Marttinen, Kitta, Mäkkeli, Jori, Ruotsalainen, Maria & Vuori, Johanna 2017. *Ihan Intona! Miten Innostusta Johdetaan*. (E-Kirja) Helsinki: Haaga-Helia ammattikorkeakoulu. Viitattu 13.12.2021 https://www.e-julkaisu.fi/haaga-helia/ihan_intona/mobile.html#pid=36
- Lauha, Heikki & Nölvak, Kati 2019. Digilisaatio ja nuorisotyö. Verke. (E-kirja) Helsinki: Grano. Viitattu 1.12.2021 <https://www.verke.org/uploads/2021/01/37b0da65-digitalisaatio-ja-nuorisotyö-verke.pdf>
- Lauha, Heikki, & Tuuttila, Leena 2014. *Verkko Nuorisotyössä: Nuorisotyö Verkossa*. (E-kirja) Helsinki: Verke.
- Lehtinen, Erno, Vauras, Marja & Lerkkanen Marja-Kristiina 2016. *Kasvatuspsykologia*. 3., uudistettu painos. (E-kirja) Jyväskylä: PS-kustannus.
- Lehtonen, Noora 2021. Asenteilla on merkitys nuorisotyön digilisaatiossa. Blogikirjoitus 7.12.2021. Viitattu 20.1.2022. <https://www.verke.org/blogit/asenteilla-on-merkitysta-nuorisotyön-digilisaatiossa/>

- Leinonen, Nina 2021. Kadonneen opiskelukipinän metsästys. TehoMoti-valmennuksen kehittäminen nuorten opiskelijoiden tarpeita vastaamaan. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Yhteisöpedagogi. Opinnäytetyö. Viitattu 28.10.2021. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/505317/Leinonen_Nina.pdf?sequence=2&isAllowed=y
- Leskisenoja, Eliisa. 2017. *Positiivisen Pedagogiikan Työkalupakki*. (E-kirja) Jyväskylä: PS-Kustannus.
- Leskisenoja, Eliisa & Sandberg, Erja 2019. Positiivinen pedagogiikka ja nuorten hyvinvointi. Keuruu: Otavan kirjapaino Oy, 21–23
- Martela, Frank, Jarenko, Karoliina & Järvillehto, Lauri 2015. *Draivi: Voiko Sisäistä Motivaatiota Johtaa?* (E-kirja) Helsinki: Talentum.
- Martela, Frank, & Jarenko, Karoliina 2014. Sisäinen motivaatio. Tulevaisuuden työssä tuottavuus ja innostus kohtaavat. Eduskunnan tulevaisuusvaliokunnan julkaisu, 3, 2014. Viitattu 12.10.2021 https://www.eduskunta.fi/FI/naineduskuntatoimii/julkaisut/Documents/tuvj_3+2014.pdf
- Ojasalo, Katri, Moilanen Teemu & Ritalahti Jarmo 2015. Kehittämistyön menetelmät- Uudella osaamista liiketoimintaan. 3–4 painos. (E-kirja) Helsinki: Sanoma Pro Oy.
- Opetus- ja kulttuuriministeriö 2021. Owalgroup. Selvitys 16.3.2021. Koronaviruspandemian vaikutukset toisen asteen koulutukseen. Viitattu 28.12.2021 https://owalgroup.com/wp-content/uploads/2021/03/Koronan-vaikutukset-toisen-asteen-koulutukseen_1603.pdf
- Oppivelvollisuuslaki 1214/2020.
- Päivänsalo, Tiina-Maria 2020. *Oppimiskoodi: Kuinka Oppiminen Onnistuu*. (E-kirja) Jyväskylä: PS-kustannus.
- Salmela-Aro, Katriina 2018. Motivaatio ja oppiminen. Jyväskylä: PS-kustannus, 6–7.
- Salmela-Aro, Katriina & Nurmi, Jari-Erik (toim.) 2017. Mikä meitä liikuttaa- motivaatiopsykologian perusteet. 3. Täysin uudistettu painos. (E-kirja) Jyväskylä: PS-kustannus.
- Some ja nuoret 2019. Katsaus nuorten sosiaalisen median käytöstä. Toteutus: Ebrand Group Oy & Oulun kaupungin sivistys- ja kulttuuripalvelut. Viitattu 1.12.2021. <https://wordpress.ebrand.fi/somejanuoret2019/1-nuoret-ja-ajankaytto/>
- Tilastokeskus 2020. Tieto ja trendit. Viitattu 29.11. 2021 <https://www.tilastokeskus.fi/tietotrendit/artikkelit/2021/median-merkitys-on-kasvanut-pandemian-aikana-monet-ikaihmiset-ovat-ottaneet-melkoisen-digiloikan/>
- Verke 2021. Kunnallisen nuorisotyön digilisaatio 2021. Selvitys. Viitattu 21.1.2022. https://www.verke.org/uploads/2021/12/b9f83b25-kunnallisen_nuorisotyon_digitalisaatio_tutkimusraportti_v3.pdf
- Vuori, Jaana 2021. Laadullinen sisällönanalyysi. Teoksessa Jaana Vuori (toim.) *Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja*. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Viitattu 13.12.2021 <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/metelmaopetus/kvali/analyysitavan-valinta-ja-yleiset-analyysitavat/laadullinen-sisallonanalyysi/>

XAMK READ 2019. Nro 2/2019. Logistiikka ja merenkulku. Kunnaala-Hyrkki, Vappu & Brunila, Olli-Pekka. Viitattu 3.11.2021 read.xamk.fi/2019/logistiikka-ja-merenkulku/workshopeissa-lyodaan-viisaat-paat-yhteen/

HAASTATTELUT

Haastattelut tehnyt Laura Lundqvist

Haastateltava 1(H1) 2021. TehoMoti valmentaja 3.11.2021. Hyvinkää

Haastateltava 2(H2) 2021.TehoMoti valmentaja 23.11.2021. Riihimäki

LIITTEET

Liite 1 Learning cafe suunnitelma

Learning cafe

paikka Riihimäki kärjäkatu 30.11.2021

aika klo 10–13 (max)

henkilöitä max 8

3 pistettä, joissa rajattu työskentelyaika (30min)

2 taukoa + aloitus ja loppukysely 15+ 15 min

10.00 aloitus

10.15 ensimmäinen piste

10.45 tauko

11.00 toinen piste

11.30 ruokatauko

12.00 kolmas piste

12.30 lopetus

13.00 homma loppuu

Mila-Laura-Kirsi-Mila ym.

1. (Mila)IG (Instagram tili)
 - mitä tilille laitetaan: keitä seurataan, kuinka usein postataan, miten rajataan, kuka hoi-
taa (opiskelijat/henkilökunta?)
 - Onko tarpeellinen?

2. (Laura)Markkinointi (Esitteen teko)
 - suunnittelu

-Mitä esitteeseen?

logon suunnittelu?

Mihin esitteet laitetaan?

-Millä tehdään?

Mitä asioita olisi nuorten hyvä tietää?

Entä verkostot?

3. (Kirsi)Motivaatio/ Hyvinvointi (Millaisia asioita olisi kiva olla teho motissa)

-mikä kannustaisi edistämään motivaatiota/hyvinvointia koulussa

-millaisia välineitä?

-retkiä?

- vapaata ideointia

-Piilotettu edellisten vastaukset

Hyvinkään päivä: Miten edistää koulumotivaatiota ja hyvinvointia, mitä välineitä tarvittaisiin, mikä motivoisi koulutehtävien tekemiseen, tuotokset kirjataan hyvinkään Discord kanavaan. Samalla voivat tutustua tähän kanavaan.

Aloitus:

Esittely, kuka olen, mitä teen ja miksi

Päivän teemat koulumotivaatio/ hyvinvointi ja markkinointi

kerrotaan kolme pistettä, miten ne toimivat, mitä niissä tapahtuu

-aikataulun läpikäynti ja lopetus tapahtuu yhdessä

Lopetus:

Loppuun paperinen kysely ja kiitokset päivästä

Liite 2. Tilaajan palaute

Kaiken kaikkiaan opinnäytetyö vastaa siihen tarpeeseen, josta sen ideointi lähti liikkeelle. Keskeisiä kehitettäviä asioita TehoMoti-valmennuksen toiminnassa ovat olleet valmennuksen tunnettuuden lisääminen nuorten keskuudessa, valmennuksen markkinointi ennen kaikkia nuorille sekä nuorten valmennukseen sitoutumisen edellytysten kehittäminen; miten valmennuksesta saataisiin riittävän motivoivaa. Opinnäytetyössä on ansiokasta se, että siinä kuuluu nuorten ääni. Nuorten mielipiteitä on kerätty niin kyselyllä kuin learning cafe -menetelmällä. TehoMoti-tiimille työ tarjoaa konkreettisia eväitä toiminnan kehittämiseen. Esimerkiksi Instagramin käyttö markkinointikanavana nousee työssä tärkeäksi. TehoMotille on perustettu joulukuussa 2021 Instagram-tili, johon toistaiseksi tuotettua sisältöä on hyvä pohtia nuorten kommenttien valossa. Työssä tulee hyvin esiin myös se, mitä ajatuksia nuorilla on motivoivasta toiminnasta valmennusjakson aikana. Opinnäytetyössä esitetyt toimenpide-ehdotukset ovat konkreettisia, ja kun niitä peilaa työn teoriaosuudessa käsiteltyyn motivaatioon, se antaa TehoMoti-tiimille paljon ajattelemisen aihetta.

